

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:		v upravnishtvu prejemam:	
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Izkaže vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petil vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnishtvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 28—
pol leta	13—	pol leta	13—
četrt leta	6-50	četrt leta	6-50
na mesec	2-30	na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakca. Upravnishtvu: Knaflova ulica št. 5 spodaj, dvorišče levo, telefon št. 85

Državni zbor.

Kartelna debata. — Körnerjev nujni predlog. — Akcija posl. Ravniharja proti sklepom kranjskega dež. zbora. — Brambne predloge padle? Enoletni provizorij. — Težkoče v češki delegaciji. — Tržaška afera.

Dunaj, 6. marca.

Dolgočasne seje. Vprašanje, s katerim se zbornica peča je gotovo važno in zanimivo, toda — ne ta se rešiti v parlamentu. Bistvo kartelov, njih faktični vpliv na narodnogospodarski položaj, zlasti vprašanje v koliko je sedanja draginja povzročena od teh monopolističnih organizacij, niti v teoriji ni dovolj raziskano. Nobeden praktičen poskus še ni dokazal, kje se nahaja meja med zlom in dobrim učinkom kartelov. Šele obširne in temeljite enquete bi morda podale nekoliko več pozitivnega materiala, treba je reči morda, kajti enquete o sladkornem kartelu je končala z zmago kartelistov. Ker se danes stavljenec neprodne zapreke. Napram kartelom onih industrij, ki uživajo carinsko varstvo, se priporoča znižanje ali pa odprava uvozne carine na enako inozemsko blago. Toda Avstrija ni sama na svetu. Z Ogrsko tvori carinsko enoto in vsaka sprememba carine je mogoča le če soglašata tudi ogrska vlada. In drugič je vezana država z mednarodnimi gospodarskimi pogodbami. Tretjič pa: kdo si upa trditi, da bi zrušenje carine na železo ne ubilo le železarskega kartela, temveč prizadejalo tudi avstrijski železarski industrij sploh težko preboljive udarce? Boj proti izrodu kartelov je potreben, toda treba ga vesti s skrajno previdnostjo, takorekoč korak za korakom, ne da pa se ustvariti naenkrat pravcata kodifikacija »kartelnega prava«. To spoznanje je med poslanci bolj razširjeno, kakor pa se splošno priznava. In to je tudi vzrok, da se vrši debata pred skoraj praznimi klopmi. Danes je nalil trgovinski minister Rössler precej vode v estro pijačo »antikartelistov za vsako cenno« — poudaril je, da kartelno vprašanje ni avstrijska posebnost, da je

internacionalni gospodarski pojav, ki je ga urediti zopet le z internacionalnimi sredstvi. Izjavil se je imenoma vlade skoraj proti vsem predlogom draginjskega odseka. Vlada, katera je končno kot izvediteljica zakonov in parlamentarnih ukrepov, za posledice odgovorna, ima gotovo pravico spregovoriti o pravnem času resno besedo. Toda zdi se, da vlada ne uvažuje le težkoče protikartelnega boja, temveč da na drugi strani omalovažuje tozadevne težnje parlamenta ter se a priori preobločno postavlja na stran kartelistov. Minister Rössler je moral čuti mnogo prav gorkih medkliev in njegove deloma brezobzirne besede so po potrebnem postrile debato. Prišel bo zopet oni boj za justanente, kakor smo ga doživeli v mesnem vprašanju in efekt bo — prazen nič.

Na koncu se je danes pričela zopet razprava o nujnem predlogu dr. Körnerja (glede sodnj-kih razmer na Češkem), ki je bila pred božičem prekinjena. Ker govori v tej debati vsak dan navadno le eden govornik, pride k besedi pripravljeni poslanec dr. Ravnihar najbrž v petek na vrsto ter bo na primeren način osvetlil justične razmere na Slovenkem.

Posl. dr. Ravnihar je kot član mladočeškega kluba pričel energično akcijo tudi v zadevi znanih sklepov klerikalne večine kranjskega dež. zbora. V smislu stališča, ki ga zavzema v tem vprašanju napredna stranka, je poročal danes v klubovni plenarni seji ter se je soglasno sklenilo proglasiti zadevo za klubovo. Predsedništvo mladočeškega kluba se bo oficijalno zavzelo za to da se nasilni atentat klerikalcev na napredno Ljubljano, ter zahrbitna falsifikacija deželnega vol. reda prepreči. Skupno z dr. Ravniharjem stori klubovno predsedništvo na merodajnih mestih vse potrebne korake.

V vseh strankah se je danes živahno debatiralo o usodi brambne reforme. Zdi se, da postaja vprašanje prehodnega provizorija v obliki posebne novele k sedaj veljavnemu brambnemu zakonu vedno aktualnejše. Bistvo tega provizorija smo označili včeraj, veljal bi naj za enkrat le eno leto. Toda kaj pomeni v Avstriji provizorij, to je splošno znano; provizorij imenujemo pri nas vsa ponesrečena definitivna. Pre-

vladujoči nazor parlamentarnih krogov v celem načrtu smo že označili, spremenil se ni prav nič. Popoldne se je v zbornici že govorilo, da se je cesar odločil pustiti brambne predloge pasti in da je novela k staremu brambnemu zakonu že izdelana. Potrjena ta vest še ni, šele po jutrnji avdienci grofa Khuena bo mogoče pregledati položaj.

Brezdvomno bi odtegnitev brambne predloge, katere prvo branje v naši zbornici se naj prične že prihodnje dni, jako neugodno vplivala. V razmerju strank do vlade bi mogle nastati dosedaj nepredvidene komplikacije in grof Stürgkh nikakor ne more biti prepričan, da bo event. brambni provizorij v zbornici tudi sprejet.

Posebno, ker se je njegovo razmerje napram Čehom zopet poslabšalo. Danes popoldne se je zvedelo, da so bili včeraj nekateri nemško-nacionalni poslanci pri ministru Hussareku, da ga povprašajo glede sankcije v nižjeavstrijskem zboru sklenjenega tkzv. nemško-brambnega zakona (lex Kolisko). Pri tej priliki je baje min. Hussarek izjavil, da se mu zdi obramba nemškega značaja dunajskega mesta upravičena. Češki narodni socijalci, ki se trudijo spraviti Enotni češki klub zopet v strogo opozicijo, so se te afere z veseljem polotili in tudi ostale češke stranke so si sveste, da bodo taki nazori člana vlade, ki se trudi pridobiti podporo češke delegacije v vsaj češki javnosti napravile najnučnejši vtisk. Grof Stürgkh ima največje neprijateljstvo med svojimi lasnimi ministri. Predsedništvo »E. Č. K.« je imelo danes v tej zadevi dolgo konferenco z ministrskim predsednikom.

Justični minister Hochenburger se je energično slovenske akcije radi tržaške porote vendarle zbal. Prizakonitost, s katero je postopalo višje deželno sodišče je preveč očitna in — Hochenburger, ki je postal ekscelencni Jakobiju memorandum tržaške odvetniške zbornice, s primernim migljajem seveda, da ga reši, se dela sedaj nedolžnega in čistega kakor jagnje. Izjavlja, da je za vsako event. nepravilnost svoje odločbe odgovorno višje dež. sodišče samo in danes je izrazil tudi svoje zaupanje, da je višjesodni predsednik obvestil o anuliranju porotne liste sicer odvetniško zbornico, njemu pa da še ni podal nikakega ofic. poročila. Gospod Jakobij dobi torej mesto pohvale javni nkor.

Na koncu današnje seje je spravl. posl. Pittaceo celo afero zopet pred zbornico. Ker je posl. Rybář imenoval postopanje tržaške odvetn. zbornice nezakonito ter jo dolžil političnih aspiracij, se je zdelo dr. Pittaceu danes potrebno dolžiti dr. Rybářa krutega žaljenja časti in poštenja italijanskih advokatov in tržaške zbornice. Pittaceove besede oznanjajo, da se bo moral dr. Rybář najbrž zagovarjati za svojo narodno akcijo v parlamentu — pred disciplinarnim svetom tržaške odvetniške zbornice.

Iz današnje seje je še posebej omeniti, da je podal posl. dr. Ravnihar predlog radi vrstitve mesta Kamnika v III. razred aktivitetnih doklad.

V naslednjem podajemo kratki pregled današnje seje in delovanje odsekov:

Začetkom zbornične seje je predsednik dr. Sylvester odgovoril na vprašanje dalmatinskega pravaša Prodana glede izjave ogrskega ministrskega predsednika, da spada pravaška spomenika o hrvaških razmerah v koš. Predsednik je dejal, da mu ne pristojajo pravica, kritizirati načelnika ogrske vlade.

Pri razpravi o kartelih je prvi obširno govoril trgovinski minister Rössler. Opozarjal je, da je država v vseh carinskih zadevah vezana na privoljenje Ogrske in na mednarodne trgovinske pogodbe. Minister je obljubil, da predloži zbornici uspehe raziskavanj glede monopoliziranja velekupčije z železom, sladkorjem, pivom, petrolejem, spiritom, premogom itd. Zbornica bo potem mogla razsoditi, če kaže izvesti to monopoliziranje. Zhtevanje, naj vlada vzame kartelom vse dovoljene ugodnosti, je neizvedljivo. Petrolejskima rafinerijama Driedice in Limanowa so bile dovoljene ugodnosti, ker se je šlo za premagance nelojalne inozemske konkurence.

Govorili so še češki radikalec Stříbrný, Poljak Zaranky in Malorus Jolis, na kar je bila razprava prekinjena.

Zbornica je potem nadaljevala razpravo o nujnem predlogu glede imenovanja sodnikov na Češkem. Govoril je nemški nacionallec dr. Schreiner, ki je posebno branil justičnega ministra Hochenburgerja. Prihodnja seja bo jutri.

Finančni odsek je danes sklenil izvoliti tri pododseke in sicer enega za finančni načrt, enega za direktne davke in pristojbine in enega za indirektno davke.

Gospodarski odsek se je bavil s predlogi o razširjenju zavarovanja proti neugodam v stavbnih obrti in o predlogi o varstvu delavcev v pekovski obrti.

Odsek za državne nastavljenec je razpravljalo o tistih točkah službene pragmatike, glede katerih vlada nasprotje med odsekom in med ministrstvom. V odločilni stvari, namreč o koalicijski pravici uradnikov, se ni doseglo sporazumljenja. Vlada nikakor neče takega sklepa predložiti v sankcijo.

V draginjskem odseku se je razpravljalo o terminski kupčiji na Ogrskem in o pospeševanju kmetijskih zadrug in konsumnih društev.

Šolska družba.

Sedaj je menda konec te dolgovezne razprave v »Zarji«, zato si lahko napravimo pregled.

Razpravo je začel pisati g. dr. Josip Ferfolja, odvetniški kandidat v Trstu. Pisec prisega sicer na program socialnih demokratov, toda ohranil si je samostojne nazore, da ga smemo šteti med Masarykovec. Ni pretrgal vseh vezí s svojim narodom, temuč čuti za njegove potrebe. In to je naravno, ako gleda dan na dan nasilja, ki jih zadajajo Italijani Slovincem v Trstu. Ker je spoznal, da je tržaški Slovincem glavna opora pri njihovi obrambi »Družba sv. Cirila in Metoda«, se njegova razprava deloma čita simpatično.

Povod razpravi je bilo lansko glasovanje v tržaškem občinskem svetu, kjer so soc. demokrati glasovali za podporo »Legi nazionale ter proti podnori »Družbi v. Cirila in Metoda«. Ker je g. dr. Ferfolja tako postopanje grajal, napadel ga je sodrug g. dr. Tuma v »Zarji« dne 11. in 12. januarja t. l.

V svojo obrambo piše g. dr. F., da ima soc. dem. stranka v Trstu sodruga, ki so udeleženi pri »Legi«. To je povedal sodrug Pittoni v »Lavoratore«. Isti sodrug je tudi izjavil: »Jaz zanikam, da bi »Legi nazionale« imela danes namen, razširjati kulturo. Namen je nacionalizem. Isti meščanstvo, ki gospoduje v deželnih zborih in mestnih svetih, a ne skrbi zadostno za vzgojo in izobrazbo ljudstva, — organizira po-

LISTEK.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Tretja knjiga. (Dalle.)

»Dobro, hvala — tvoje novice, prijatelj, so mi sapa zaprle. Torej baroni so se podvrgli!«

»Da! Prvi dan je prisegel eden Colonnov, gospod Adrian; čez teden je Stefan, ki mu je bilo zagotovljeno svobodno potovanje, zapustil Palestino in z njim Savelli; sledili so Orsiniji — celo Martino di Porto se je molče podvrgel.«

»A tribun — je-li to njegovo dostojanstvo? — zdi se mi, da naj bi bil postal kralj —«

»Ponudili so mu kraljevski naslov, a odklonil ga je. Njegovo sedanje dostojanstvo, ki ne zahteva nobenih patricijskih časti, je mnogo pripomoglo, da so se plemiči z njim sprijaznili.«

»Premeten dečko je — oprostite! — bistroumen knez je! No, mislim, da bo tribun uveljavil strogo gospodstvo nad ponosnimi rimskimi sinovi.«

»Ne zamerite — nepritraneke je

pravičen kmetu in patriciju; varuje pa plemstvu pristojče mu privilegije in postavno veljavo.«

»Ha in ti nečimerneži, če le ohranijo navidezno veljavo, niti ne pogrešajo njenega bistva. Razumem ga! To kaže, da je genijalen! A tribun, se mi zdi, ni oženjen. Ali išče med Colonni ženo?«

»Gospod vitez, tribun je oženjen; tri dni po tem, ko je dosegel oblast, je zasnubil heer barona di Raselli in se je z njo poročil.«

»Raselli! To ni imenitno ime. Lahko bi bil bolj doobil.«

»A govori se,« je nadaljeval miadenič smehljaje, »da pride tribun po svoji sestri, signori Ireni in kratkem v svaštvo z rodovino Colonna. Baron di Castello jo snubi.«

»Kako, Adrian Colonna? Dovolj! Prepričan sem zdaj, da je mož, ki zna ljudstvo zadovoljiti in plemiče ugnati ali sprijazniti, rojen za viadardstvo. Odgovor na to pismo pošljem sam. Za vaša sporočila, gospod poslanec, sprejmite to dragočnost.«

Vitez je vzal prstan z dragim kamnom s prsta.

»Ne, nič se ne branite; darovan mi je bil tako prostovoljno, kakor ga jaz vam darujem.«

Mladenič, na katerega je vedenje slavnega gusarja napravilo presenetljiv in ugoden vtisk, in ki se je

čutil mirni zaupljivosti, s katero je Montreal v svojem lastnem gradu sprejel njegovo poročila iz Rima, se je prejemši darilo globoko priklonil.

Prekanjeni Provencalec, opazivši vidni vtisk, ki ga je napravil, je uvideval, da bo zanj ugodenje, če počaka s koraki, ki mu jih je kazalo narediti.

»Zagotovi tribuna,« je rekel od slovljajč poslanca, »če se vrneš v Rim predno dospje moje pismo tja, da občudujem njegovega duha, da pozdravljam njegovo moč in da se bom potrudil spraviti njegove zahteve v soglasje z mojimi nazori.«

»Raje bi imel,« je toplo rekel poslanec (bil je iz dobre rodovine in lepega vedenja) »deset tiranov za sovražnika, kakor enega Montreaala.«

»Za sovražnika! Gospod, verujte mi, da ne iščem sovraštva ne s kmeti, ki umejo vladati, niti z ljudstvom, ki je tako modro, da zna ob enem vladati in se pokoravati.«

Montreal je bil ves tisti dan zamisljen in nemiren; poslal je zveste ljudi do poveljnika v Ogleju (ki je bil takrat z Ljudevitom ogrskim v pisemski zvezi), v Neapolj in v Rim. Poslednjemu je dal pismo do tribuna, v katerem je, ne da bi se povsem podvrzel, hlinil udanost in zahteval le daljši rok, da izvrši priprave za svoj odhod. Ob istem času je opremil svoj grad z novimi utrd-

bami, napeljal mnogo živil in noč in dan so stali v soteski in v mestu Terracini vojni in stražarji. Montreal je bil vojskovodja, ki se je na vojsko najbolj takrat pripravil, kadar je razglašal najbolj miroljubne namene.

Zjutraj, peti dan po prihodu rimskega poslanca, je Montreal, ko je bil pregledal utrdbe in zaloge ter se na svoje pomirjenje prepričal, da lahko vzdrži obleganje vsaj en mesec, stopil v Adelinino sobo z jasnejšim obrazom, kakor ga je kazal v zadnjem času.

Dama je sedela na onem oknu stolpa, odkoder je bilo pregledati krasno pokrajino, gozde, doline in oranžne nasade — čuden vrt za palačo. Opirajoč obraz ob roko, profil lahko nagnjen proti Montrealu je izgedala s svojo malo glavo — to pričo plemenite krvi — na kateri so bili lasje preprosto razčesani na dve polovici neizrečeno nežno in ljubko. V izrazu obličja, v sanjavih očeh in v globokem miru vsega zadržanja je bilo toliko žalosti in potrnosti, da je Montrealu nameravani veselje pozdrav ostal na jeziku. Molče se ji je približal in je položil roko na njeno ramo.

Adelina se je obrnila, je prijala njegovo roko, jo položila na svoje srce in s smehljajem zakrila svojo žalost.

»Draga,« je rekel Montreal, »če bi ti vedela, kako le senca potrnosti na tvojem obličju vznemirja moje srce, bi se ti nikdar ne žalostila. A ni čuda, da se kesaj svoje ljubezni v teh temnih zidovih, kjer ni pri tebi nobenega ženskega bitja tvojeja stanu in kjer veselost, ki jo more Montreal povabiti v svoje dvorane, tvoje uho le žali.«

»Ah, ne, ne, Gantier, nikdar se ne kesam! Mislija sem le na najinega otroka, ko si vstopil. Ah, bil je najin edini otrok. Kako lep je bil; Gantier, kako ti je bil podoben!«

»Ne, imel je tvoje oči in tvoje čelo,« je dejal vitez, glas mu je zastajal in obrnil je glavo na stran.

»Gantier,« je novič vzdihnil začela dama, »ali se spominjaš? Danes je njegov rojstni dan. Danes je deset let star. Enajst let se ljubiva in ti se svoje uboge Adelina še nisi naveličal.«

»Ravno tako bi se svetniki mogli naveličati nebeskega kraljestva,« je odgovoril Montreal z ljubečo nežnostjo, ki je dala značaja njegovega junaškega obličja izraz miline.

»Ko bi mogla to verjeti, bi bila blažena,« je odgovorila Adelina. »Še nekaj časa in tisto malo čarov, ki jih še imam, bo zvenelo. A kake druge pravice imam do tebe?«

(Dalle prihodnjik.)

tem z velikim pompom zbirke, veselje in maskarade, da nabere denarja, ki ga daruje ljudstvu, napram kateremu ni storilo svoje dolžnosti. Isti laški gospodje, ki so glasovali proti socializmu, naj bi mestna občina prevzela v svojo režijo zavetišče pri Sv. Jakobu, da se prihranijo stroški »Legie« za ubožne občine, povisajo istočasno prispevek »Legie«. Čemu se odpirajo italijanske šole v neitalijanskih krajih, kar izziva reakcijo proti italijanski narodnosti. Odobrujemo brezpogojno le ono Legino delovanje, ki je izvršeno v korist narodnostnih manjšin v onih občinah, kjer nam druga, narodna večina odreja šole.

Oglašali pa so se še drugi soc. demokratje ter obsojali »Legino« ruvanje. Tako je rekel Tuntar: »Legie« zasleduje raznarodovalne in politične namene, posebno v Istri ustanavlja italijanske šole v slovenskih občinah. Morin: »Legie« je raznarodovalno društvo. Ferlan: »Legie« je meščanska ustanova. Meščanstvo pušča otroke brez šol, a »Legie« se postavlja. »Legie« ima politične in raznarodovalne namene.

Iz vseh teh obsodb izvaja pisec, da podobnih očitaj ne moremo prenašati na »Družbo sv. Cirila in Metoda«. Pred vsem se ne more očitati Ciril - Metodovi družbi nikak raznarodovalna politika. C. M. družba ustanavlja šole tam in takrat, kjer je sama v defenzivi. C. M. družba in ko so potrebne za slovensko deo. »Legie« ustanavlja svoje zavode večkrat le iz politično strankarskih nagibov in lovi drugonarodne družbe. Slovenski liberalci so tudi prej delovali v družbi, ko je bil v vodstvu klerikalni komando; ko je ta prešel na liberalce, so klerikalci odtegnili družbi svojo pomoč. Krivda je torej na strani klerikalcev. V kolikor izrabljajo (t) liberalci C. M. družbo proti nam socialistom, smo pa sami krivi, ker smo čisto po nepotrebnem družbi nasproti, apatični, odnosno sovražni. Vkljub raznim pomislekom namamo povoda. biti principijalno proti C. M. družbi, še manj povoda pa imamo biti proti posameznim kulturnim sredstvom družbe, in končno prav nobenega povoda nimamo biti proti C. M. šolam v Trstu.

G. dr. Tuma pravi, da pravemu socialistu ni treba drugega, nego se držati veljavnih zakonov, ki nam brez drugega zagotavljajo manjšinske šole. Kjer so socialisti v večini, tam imajo izvesti po strankinem programu javne manjšinske šole. Vse lepo, toda kljuka je v tem, da socialisti nimajo v nobenem javnem zastopu v Avstriji večine. Kakor v posmeh svojim dokazom pa piše g. dr. Tuma: »V tržaškem dež. zboru in mestnem svetu imajo italijanski nacionalisti tako ogromno večino, da jih ni mogoče prisiliti, da šolske zakone vrše. Tudi ni sredstva, da bi zastopnik manjšine izsilil na kakršenkoli način, da Tržaški mestni svet ustanovi potrebne šole za slovensko prebivalstvo v Trstu.« — V letošnjih člankih pa trdi isti g. dr. Tuma, da C. M. šole le zadružujejo ustanovitelj javnih šol. Doslednost, kje si?

V nadaljnjih svojih člankih moli sicer g. dr. Ferfolja socialistični konfiteor, a v kljub temu ga je sodrug g. dr. T. zopet grdo zdelal. V zadnjem članku piše g. dr. Ferfolja: »Naš tip (soc. dem.) bi si prej roko odrezal, nego bi dal krajcar za C. M. šole. Drugod pa vzdržujejo socialisti (nemški, češki, poljski, rusinski) svoje manjšinske šolstvo, drugod glasujejo socialistični poslanci (n. pr. v nižjeavstrijskem dež. zboru) dosledno za podporo privatnim šolskim družbam (Schulvereinen). Nem-

ški sodrugi v Štiki pri Ljubljani pošiljajo svoje otroke v šulterajnsko šolo, imajo svoje vedno v obdaru dotične podružnice, podpirajo materialno in moralno, nihče se nad tem ne spodika.

Hudo se je zagnal g. dr. Tuma, bivši ljudskošolski pedagog, v sodruga dr. F. zaradi teh člankov. G. dr. T. je vseeno, ali so naši otroci Nemci Italijani ali Kitajci. Sodrugom se stavi za zgled, češ, da govori zaradi svojih otrok z gospo soprogo francosko, s služkinjo furlanske itd. Probatum je za vsakega delavskega sodruga. Naj ima služkinje in služabnike vseh mogočih narodnosti, pa se bodo otroci brez šol naučili tujih jezikov.

Članke nam je v toliko popraviti, da »Legie« ne zdrži nikjer potrebnih manjšinskih šol, temuč so vse raznarodovalne za Slovence in Hrvate, dočim v C. M. šolah ni niti ena ga tujer dneva otroka, temuč so vse krvava potreba za našo obrambo. Tudi ni družba C. M. nikjer in nikoli nastopala sovražno proti soc. demokratom, temuč sprejema brez razlike političnih strank vse slovenske otroke ter za vse enako skrbi v duševnem in gmotnem oziru.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 6. marca.

V današnjem nadaljevanju večrajšnje seje je naznanil župan dr. Ivan Tavčar, da je vložil svetnik Brandt samostojni predlog glede potov v tivolskem gozdu in tivolskih nasadih. Predlog pride na dnevni red prihodnje seje.

Nato prečita župan v pomirjenem svetu dr. Zajca spored, v katerem so vložili posamezni občinski svetniki razne predloge. In sicer so vložili:

Po cele vrste samostojnih predlogov svetniki: Likozar in Rötthl 24. januarja; Smole 29. januarja; Smole in Rötthl 30. januarja; nato posamezne predloge Kos 9. februarja; Marinko 15. februarja; Lillig 5. marca in Reiser 5. marca. V celem je 37 samostojnih predlogov, ki jih bo postavil župan, da dr. Zajec ne bo imel prilike se spodtikati vedno nad ukropi župana na dnevni red vsake seje tako dolgo, da bodo predlogi rešeni.

Vsled službe se je opravičil svetnik Rötthl in iz drugih razlogov svetnik Pammer. Ker je v večrajšnji seji pomotoma izpadla druga točka, se zapisnik zadnje seje sedaj odobri.

Šolski odsek.

V imenu šolskega odseka poroča svetnik Dimnik o dopisu mestnega šolskega sveta glede razširjenja I. mestne deške ljudske šole v šestrazrednico. Poročevalec utemeljuje to s prenapetostjo vseh takih šol, zlasti one na Grabnu, ter opozarja, da tudi šestrazrednica na Prulah ne bo razbremenila teh šol. Na I. mestni deški ljudski šoli se tako razširjenje lahko izvrši, ker se lahko opusti ena paralela. Trzadevno je pritril predlogu šolskega nadzornika Majorja tudi nečlanski zbor 1. junija 1910. Zato predlaga: Občinski svet skleni, da se naprosi deželni šolski svet, da razširi I. mestno deško šolo v šestrazrednico z učenim načrtom za osemrazrednico, stabilizira sporednico ter razpiše službeno mesto. (Sprejeto.)

Svetnik Dimnik poroča nato o dopisu c. kr. mestnega šolskega sveta glede zanjutrnja za ubožno šolsko mladino, ter poudarja, da je na mestnih ljudskih šolah toliko ubožne

šolske mladine, da bi kazalo v služaju, da se kaj takega uvede dati najtr skor polovici otrok. V počtev ne pride tu morda samo kruh, marveč, kakor to lahko potrdi svetovalec, mestni fizikat, bi bilo umestno, da dobe otroci nekaj gorkega in sicer mleko in kruh. Mleko bi se moralo kuhati pri slugi, razdelitev in določitev potrebnih otrok pa bi bila v rokah učiteljev. Oboje zelo odložen posel. Če se računna na vsakega otroka samo 10 vin. na dan, obrejniti to mestno občino v 3 zimskih mesecih, ki pridejo tu v prvi vrsti v poštev že za 25.000 K. Vsled tega šolski odsek za sedaj ne more poročati sprejetja tega predloga, če pa svetuje, da se v tem oziru najde do prihodnjega leta kak modus, da se nekaj podobnega vpelje.

Svetnik Kristan razume, da je težko tako stvar sedaj izvršiti, svetuje pa, da naj se ne odkloni ta predlog, marveč naj se vrne magistratu, da prouči, kako bi bilo aajti pot, da se v prihodnjem proračunu to vpoševa.

Poročevalec svetnik Dimnik se prilagodi predlogu svetniku Kristana, nakar izjavi župan da bo njegova krb, to delo kolikor mogoče pospešiti.

V imenu šolskega odseka poroča nato svetnik dr. Pipenbacher o dopisu kuratorija dekliskoga liceja glede sistemiziranja službe učitelja francoščine in nemščine na tem zavodu.

Dekliski licej potrebuje sicer samo učitelja francoščine, ki bi imel 16 tedenskih ur. S tem je izčrpana vsa obveznost podučevanja, kar imajo filologi določenih samo 14 tedenskih ur. Ker ima dekliski licej še dva germanista, odpade potreba, da bi se imenovala na liceju ena moč, ki ima poleg francoščine še vzposobjenost tudi za nemščino. Poleg tega pa, kakor je iz proforske statistike razvidno, tudi enega takega knd data ni, pač pa je kandidat za francoščino in slovenščino, ki bo najbrže tudi kompetelari. Zato predlaga, da se sistemizira učno mesto za francoščino in slovenščino z razpisnim terminom do 31. maja. Svetnik Detela svetuje, da naj se drži občinski svet dopisa kuratorija, da pa lahko razpiše mesto za francoščino in slovenščino ali pa za francoščino in nemščino.

Svetnik Pipenbacher nu še enkrat pojasi celo zadevo.

Dr. Zajec: Vi imate že kandidata določenega. (Vsi klerikalni svetovaleci se začno krehotati.) Župan: (Zvon.) Prosim vas gospodje svetovalci, včeraj ste se pritoževali, ker se je galerija tu in tam oglašala, dajte vsaj vi dober vzgled in ne delajte hrupa v dvorani. (Galerija: Če ne se homo danes mi pritožili.)

Dr. Pipenbacher ne odgovori Zajcu, kar se je splošno opazalo in kar je napravilo na vse klerikalne svetnike zelo mučen vtisk.

Poročevalec se je upoval sklepani besedi, nakar se je vršilo glasovanje in je bil predlog šolskega odseka sprejet.

Mestni vodovod in elektrarna.

V imenu direktorija mestnega vodovoda in mestne elektrarne poroča svetnik Reiser ob navzočnosti ravnatelja Cihne o prošnji I. ljubljanskega skladišča Krisper & Tomazič za odpis večje porabe vode.

Doslej je bila vedno navada, da se je odpisala polovica in direktorij je sklenil držati se tega modusa, toda stranke tudi opozoriti, da se odpis vrši le »vzjemoma«, to pa zaradi tega, da se stranke ne razvadijo, in da ne mislijo, da smejo ravnati z vo-

do potratno. Namena tu sicer gotovo ni nobenega delati škodo, pač pa je treba, da stranke posvečajo vodovodu večjo pozornost. Zato predlaga, da se pri vseh teh prošnjah odpiše vedno le polovica. (Sprejeto.)

Isti poročevalec poroča o prošnji vodstva Lichtenurnovega zavoda za odpis večje porabe vode, ter priporoča istotako odpis polovice, ker je to popolnoma sličen slučaj, kakor prvi.

Dr. Zajec ne vidi sličnosti, ker so tu ženske gospodarice in ker je to dohodni zavod.

Podžupan dr. Triller: Kar je povedal svetnik dr. Zajec o važnosti Lichtenurnovega zavoda, je vse res in dr. Zajec je lahko nverjen, da bomo mi prvi, kadar bo šlo za podpiranje tega zavoda. Danes pa ne gre za kako podporo, marveč je u treba se postaviti na principijalno stališče, tako da nam nikdo ne more očitati niti najmanjše pristranosti in naj je to trgovec ali dohodni zavod. Danes samo v principu sklepamo in nislum, da to neke principijalno stališče ne more imeti nikakršnega s'abeza vpliva nasprotno bi imel popolni odpis slab vpliv, ker bi v tem zavodu gospodarice tem manj pazile na vodovod, ker bi računale s tem, da se večja poraba odpiše. To je zlasti v zavodu, kjer je toliko otrok, velike važnosti. Zato je umestno, da v tem oziru ne popustimo, ter na ta način prisilimo vodstvo, da bolj skrbi za red, to pa nikakor ni kako nasprotno zavodu, ker imamo priliko ob drugi priložnosti zavod bogato odkodovati. Naglašam še enkrat, da priznavam važnost zavoda, da pa iz principijalnih vzrokov ne moremo glasovati za popolni odpis, ker bi ta zavajal le k zlorabi vodovoda.

Svetnik Detela priporoča, da naj občinski svet kaznuje Lichtenurnov zavod z globo 10 K, zato pa odpiše vso večjo uporabo. (Viharna veselost celo med klerikalci.)

Nato pojasi svetniku Deteli pristaj klerikalne stranke svetnik Jerlič, kako je prišlo do te večje uporabe, češ, da je počila cev in da so dva dni iskali, kje uhaja voda, nakar odtegne svetnik Detela svoj smešni predlog.

Poročevalec svetnik Reiser opombi, da o kaki kazni pri tem ni govora, ker imajo stranke vodomere in je v njih lastnem interesu, da se večkrat same prepričajo o uporabi vode.

Sicer pa Lichtenurnov zavod ni prosil za odpis cele večje porabe, marveč samo za polovico, nakar tudi dr. Zajec godrnjaje odtegne svoj predlog.

Pri glasovanju se odpiše Lichtenurnovemu zavodu analogno prejšnjemu predlogu polovica večje uporabe.

Poročevalec svetnik Reiser poroča o samostalnih predlogih občinskih svetnikov Smoleta in Novaka glede podaljšanja vodovoda na Opekarski cesti. Svetnik Smole je predlagal, da naj se vodovod podaljša do hiše pri mitnici, ter napelje tudi po stranski poti. Svetnik Novak (klerikalci) predlaga isto z dostavkom, da naj se pri mitnici napravi korito.

Direktorij se popolnoma strinja s prvim predlogom obeh predlogov, samo glede korita ima svoje pomisleke, in to že iz sanitarnih ozirov. Tako korito namreč ni za nobeno rabo, če ni vedno polno in ne prekineva. Treba je, da voda vedno teče. V tem slučaju pa se doseže isti efekt z javnim vodnjakom, pri katerem bi tudi vozniki lahko napajali živino. Popolnoma enako se glasi tudi poročilo direktorija in bi bilo nadziranje tega vodnjaka spojeno z zelo majhnimi stro-

ški, ker je tam hiša mestne užitnine in so pazniki mestni uslužbenci.

Svetnik Smole se strinja s predlogom direktorija, ter pravi, da so tudi tamošnji prebivalci s tem popolnoma zadovoljni, če se napravi vodnjak. Svetnik Novak pa hoče imeti kljub temu svoje korito, ali pa dva hrastova škafa (kar seveda izzove viharno veselost.)

Štefe dela neslane opazke, ter se zaganja v župana.

Župan: Jaz si prepovedujem vsak napad na svojo osebo, g. Štefe, jaz vas pokličem k redu zaradi tega otročjega napada.

Svetnik Knez proti Novaku: Kako dolgo bi ostala ta dva škafa na mestu?

Nato se je vršilo glasovanje, ter je bil prvi del predloga glede podaljšanja vodovoda sprejet, drugi del pa odklonjen, pač pa je bil sprejet predlog, da se otvori pri mitnici javen vodnjak.

Poročevalec svetnik Reiser poroča nato o dopisu mestnega magistrata glede napeljave vodovoda po Delarnski ulici, ki bi stala 2400 K, ter spajala Poljane s Poljanskim nasipom. (Sprejeto.)

Isti poročevalec poroča o dopisu mestnega magistrata glede napeljave vodovoda po Vojaški ulici. L. 1910 je naznanil redar, da se je pojavila pri neki stranki, ki stanuje v prostorih pivovarne »Union«, pri nekem otroku huda driska. Takoj se je sumilo, da je temu kriva slaba voda. Mestni fizikat si je ogledal dotično stanovanje ter dognal, da je sicer napeljan vodovod, da pa voda ne teče, ker je sezidal na svetu pred omenjenim stanovanjem Privšek svojo hišo in je dal vodovod zapreti. Od tega časa nima hišnik vode in mu jo baže vozijo v sodih. Zato je mesto zahtevalo od družbe »Union«, da napravi hišniku vodovod, ali pa stranki odpove. — Družba »Union« je preslila, da naj se spelje vodovod po Vojaški ulici, pokazalo pa se je, da bi bilo treba speljati cevi vsaj 220 m daleč, če bi bila voda iz teh cevi sploh porabna in ne morda nič boljše, kakor ona, ki jo danes dovaža v sodih, ker bi voda sicer v teh ceveh ne imela nobene cirkulacije. Ker poleg tega v Vojaški ulici ni nobene druge hiše in ker ni pričakovati, da bi se tam v doglednem času zgradile hiše, predlaga direktorij, da naj se vodovod po tej ulici ne napelje, začasno pa naj spelje družba »Union« do omenjene stavbe iz Prisojne ulice vodo ter se pogodi z endotnimi posestniki, če hoče imeti družba tam kako stranko. Vsled tega se prošnji pivovarne »Union« ne ugodi. (Sprejeto.)

Poročevalec svetnik Reiser poroča o dopisu mestnega magistrata glede napeljave vodovoda po Orlovji ulici ter naglašja, da bo stala ta napeljava 3500 kron ter da se bo začelo delati spomladi.

Svetnik Likozar opozarja na važnost tega vodovoda, ki je že na Barju in kjer voda iz vodnjakov niti za pranje ni več dobra. (Sprejme se odsekov predlog.)

O dopisu mestnega magistrata glede napeljave vodovoda po Poljanski cesti poroča svetnik Reiser, da zahteva posestnica Škerjančeva po 10 K 50 vin. za m², da bi se položile cevi že sedaj v regulacijski črti prihodnje ceste, kar bi stalo 1200 K. Posestnik Jevnikar sicer za svet ne zahteva ničesar, pač pa zahteva, da se mu napravi ograja, prestavi svinjak in greznica, kar bi stalo do 1800 kron. Vsled tega je direktorij mnenja, da naj se napelje vodovod po ne-regulirani poti, ker je upati, da kupijo ta svet posestniki, ki bodo bolj

Prava in nepravna ljubazen.

(Povest. — Spisal Blaž Pohljin.)
(Dalje.)

Sodni svetnik Ivan Funtek je ti isti čas stopil v pokoj ter sklenil preživeti stara leta pri hčeri Marijanici dr. Sedmčevi. Odkar se je ta poročila, hodil je vsako leto na zetovo prilazno povabilo na počitnice k njima in stari g. spod se ni preživel nikdar tako lepih dni kot za časa dopusta teh let. Hči je bila pa istotako vsa srečna, da je mogla postreči ljubemu očetu, ki je bil vse druge narave kot njena mati. Te ni videla od onega časa, ko ji je prinesla od Jevčevca predobrih hrusk maslenk, ču-la pa na večkrat marsikaj slabega o njej.

Vstopila je hiša in prinesla pismo, ki je je pravkar vročil pismo-ša.

»Kdo ti je pa pisal, mama?« vpraša Dušan, še predno je ta prerezala zavitek.

»Kako si zvedav!« krega ga debrovoljno mati, »vse hočeš že naprej vedeti; saj vidiš, da še odprla nisem.«

Ko je Marijanica prebrala došlo pismo, morala je seveda takoj povedati malima radovednežema da jih pride za praznike obiskat gospa Ju-

stina in njen soprog Mrkač ter da pripeljeta seboj tudi osemletno Milenico.

Dečka sta veselja zavriskala.

»Kaj ne, da pojdemo v kinema fotograf v njo in v gledališče popoldne?« vpraša ves rdeč v lice starejši.

»Seveda!«

»Pa ti pojdeš tudi in gospa Justina, pa tvoj papa?«

»Tudi!«

»Ali je tvoj papa že bil kdaj v kinematografu?« vpraša Branko.

»Ti bo že povedal.«

Otroka sta odhitela ven pravil bratu Davorinu o ljubem posetu.

V tem so vstopili trije gospodje. »Le naprej, kot bi bila doma!« velel je med vrati gospod s polno črno brado. Bil je dr. Sedmič, ki je privedel dva gosta.

Eden izmed njiju je bil star okrog šestdeset let, sivobrad, visoke rasti.

Ko ga zagleda Marijanica, skoči k njemu, ga objame in poljubi.

»Oče, ljubi oče!« vslikne v ljubeznostjo ljubeče hčere, »zdaj ostaneš vedno med nami.«

»Če vam ne bom delal preveč nadleže,« odvrne sodni svetnik Funtek. Marijanici oče, ki se je ravno pripeljal z notranjskim vlakom s svojega došednjega službenega mesta. »No pa preveč se me ne bojta,

nisem siten. Skromnosti sem vajen in z malim zadovoljen kot samec, ki ni razvajen kot oženjenec, ki mu streže ena noč in dan, da se mu prikupi.«

Drugi gospod, ki je prišel s Sedmičem, je bil sodnik Varčnik. Pogosto je zahajal k Sedmičevim kjer je užil veliko razvedrila z dečki, ki so ga imenovali »strica« in ga naravnost pogrešali, če ga ni bilo par dni k njim.

Prišleci so se vsedli, Marijanica je pa šla pripraviti malo južino.

»Kako ste se kaj vozili, gospod svetnik?« vpraša med drugim sodnik, »po Krasu brije zdaj ostra burja in zameta vlake s snegom.«

»Res ni dosti manjkalo, da nisimo obtičali v snežnem zametu,« odgovori Funtek, »a imeli smo dobro pripravo, še en močen stroj, sicer bi se ne bili prerili na varno. V vozovih smo pa imeli toliko snega, kot bi bila vsa okna odprta. Vozili smo se v starih škafih, ki jih drugod že zdavnaj potročejo, židovsko podjetje pa sodi, da je za Slovence vse dobro, pa nas je nabasalo v tiste podrtje, ki so ropotale kot v mlinu, kadar vse stope delujejo.«

Hišna je prinesla na mizo vina in priprizka. Gospa se je vrnila in prisla.

»Pjimo, gospod tast prijatelj in žena, na veselje svidenjela« rekel je

Sedmič in vzdignil čašo, »naj živi in ohrani bog ljubega člana naše rodbine še desetletja!«

Veselo so zažvenketali kozarci in zlato vince se je smejalo iz njih.

»Kot sem čul, si si ustvaril obširno klientelo,« reče po raznih pogovorih svetnik Funtek svojemu zetu.

»Tam na Krasu te pozna vsak kmet. Če izgubi pravdo na okrajnem sodišču, pa se tolaži in pravi: Kar k dr. Sedmiču v Ljubljano in ta se bo tako pritožil, da bom gotovo dobil. To je zaupanje! Vsak ga ni deležen!«

»Srečo ima res,« pritrudi Varčnik, »še tako zapleteno stvar vam razjasni in prepriča sodnike, da ima njegov klient prav, pa naj bo težnja ali pa toženeec. Kdo drugi bi si ubijal glavo in trdil brez uspeha, dr. Sedmičevi prizivi in rekurzi pa večinoma vsi drže. Zato ima pa tudi tri koncipijente.«

»Le ne hvale, kjer treba ni,« brani se Sedmič, »če vidim, da je stvar brezupna, je ne prevzamem, ker vem da klient, pa bodi to kmet ali meščan, misli, da mu jo je advokat zavozil, če izgubi pravdo. Zastopam načelo, da se pravi krasti denar iz žepa, če prevzamem zastopstvo koga kjer vidim, da je že naprej izm'ljen.«

»Tudi v kazenskih stvarih?« vpraša tast.

»Tam končno ne postopam tako rigorozno, ker obtoženec, če je obsojen, navadno misli, da bi bil dobil še mnogo več, če bi ne imel zagovornika,« odvrne Sedmič.

»Jaz sem imel danes slučaj, kjer bi ne bil pomagal noben zagovornik,« reče Varčnik.

»Torej si obtoženca poznal do obisti, kot se pravi,« meni Sedmič.

»Bila je obtoženka, oziroma dve. Izjemen slučaj, zares, Mati in hči sta bili skupaj obtoženi vlačganja. Mater sem sodil že štirikrat v dveh letih, kar sem na kazenskem sodišču, hčer pa dvakrat. Danes sem dal materi osem tednov, hčeri pa dva. Obe, zlasti mati, sta se vedli pred menoj predrzno kot najslabši počestni vlačugi, dasi sta pravzaprav iz boljše hiše; zato sem ju brez usmiljenja obsojil in bi ju bil ravnotako, tudi če bi ju zagovarjal še tako spreten zagovornik, kot si ti, dr. Sedmič.«

»Iz boljše hiše sta?« vpraša gospa, »tu iz mesta?«

»Ne, z dežele. Mati je bila svoj čas omožena z nekim bogatim posestnikom, ki ji je umrl in zapustil lepo število tisočakov. Ženska se je omožila vdruge z domačim hlapcem, s katerim sta pognala do zadnjega sol-da vse. Zdej je on spet za hlapca, ona si pa na vlačunski način služi kruh in žganje. Hčer je vzgojila, kakršna je sama, da je komaj stara

tem z velikim pompom zbirke, veselice in maskarade, da nabere denarja, ki ga daruje ljudstvu, napram kateremu ni storilo svoje dolžnosti. Isti laški gospodje, ki so glasovali proti socializmu, naj bi mestna občina prevzela v svojo režijo zavetišče pri Sv. Jakobu, da se prihranijo stroški »Legi« za ubožne občine, povijajo istočasno prispevek »Legi«. Čemu se odpirajo italijanske šole v neitalijanskih krajih, kar izziva reakcije proti italijanski narodnosti. Odobrujemo brezpogojno le ono Legino delovanje, ki je izvršeno v korist narodnostnih manjšin v onih občinah, kjer nam druga, narodna večina odreja šole.

Oglašali pa so se drugi soc. demokratje ter obsojali »Legino« ruvanje. Tako je rekel Tuma: »Legi« zasleduje raznarodovalne in politične namene, posebno v Istri ustanavlja italijanske šole v slovenskih občinah. Morin: »Legi« je raznarodovalno društvo. Ferlan: »Legi« je meščanska ustanova. Meščanstvo pušča otroke brez šol, a z »Legi« se postavlja »Legi« ima politične in raznarodovalne namene.

Iz vseh teh obsodb izvaja pisec, da podobnih očitaj ne moremo prenašati na »Družbo sv. Cirila in Metoda«. Pred vsem se ne more očitati Cirilu - Metodovi družbi nikak raznarodovalna politika. C. M. družba ustanavlja šole tam in takrat, kjer je sama v defenzivi. C. M. družba in ko so potrebne za slovensko dečo. »Legi« ustanavlja svoje zavode večkrat le iz politično strankarskih namenov in lovi drugonarodne deče... Slovenski liberalci so tudi breje delovali v družbi, ko je bil v vodstvu klerikalni komando; ko je ta prešel na liberalce, so klerikalci odtegnili družbi svoje pomoči. Krivda je torej na strani klerikalcev... V kolikor izrabljajo (1) liberalci C. M. družbo proti nam socialistom, smo pa sami krivi, ker smo čisto po nepotrebnem družbi nasproti, apatični, odnosno sovražno. Vkljub raznim pomislekom namamo poudariti, biti principijalno proti C. M. družbi, še manj vodova pa imamo biti proti posameznim kulturnim sredstvom družbe, in končno prav nobenega poudarja nimamo biti proti C. M. šolam v Trstu.

G. dr. Tuma pravi, da pravemu socialistu ni treba drugega, nego se držati veljavnih zakonov, ki nam brez drugega zagotavljajo manjšinske šole. Kjer so socialisti v večini, tam imajo izvesti po strankinem programu javne manjšinske šole. Vse lepo, toda ključka je v tem, da socialisti nimajo v nobenem javnem zastopu v Avstriji večine. Kakor v posmeh svojim dokazom pa piše g. dr. Tuma: »V tržaškem dež. zboru in mestnem svetu imajo italijanski nacionalisti tako ogromno večino, da jih ni mogoče prisiliti, da šolske zakončne vrste. Tudi ni sredstva, da bi zastopnik manjšine izsilil na kakršenkoli način, da Tržaški mestni svet ustanovi potrebne šole za slovensko prebivalstvo v Trstu.« — V letošnjih člankih pa trdi isti g. dr. Tuma, da C. M. šole le zadržujejo ustanovitve javnih šol. Doslednost, kje si?

V nadaljnjih svojih člankih moli sicer g. dr. Ferfolja socialistični konfiteor, a vključ temu ga je sodrag g. dr. T. zopet grdo zdelal. V zadnjem članku piše g. dr. Ferfolja: »Naš tip (soc. dem.) bi si prej roko odrezal, nego bi dal krajcar za C. M. šole. Drugod pa vzdržujejo socialisti (nemški, češki, poljski, rusinski) svoje manjšinske šolstvo, drugod glasujejo socialistični poslanci (n. pr. v nižjeavstrijskem dež. zboru) dosledno za podporo privatnim šolskim družbam (Schulvereinen). Nem-

ški sodrugi v Štiki pri Ljubljani pošiljajo svoje otroke v šulferajnsko šolo, imajo svojo večino v odboru dotične podružnice, podpirajo materialno in moralno, nihče se nad tem ne spoditka.

Hudo se je sagnal g. dr. Tuma, bivši ljudskošolski pedagog, v sodruga dr. F. zaradi teh člankov. G. dr. T. je vseeno, ali so naši otroci Nemci Italijani ali Kitajci. Sodrugom se stavi za zgled, češ, da govori zaradi svojih otrok z gospo soprogo francosko, s služkinjo furlansko itd. Probatum je za vsakega delavskega sodruga. Naj ima služkinje in služabnike vseh mogočih narodnosti, pa se bodo otroci brez šol naučili tujih jezikov.

Članke nam je v toliko popraviti, da »Legi« ne združuje nikjer potrebnih manjšinskih šol, temuč so vse raznarodovalne za Slovence in Hrvate. dočim v C. M. šolah ni niti en ga tujer dneva otroka, temuč so vse krvava potreba za našo obrambo. Tudi ni družba C. M. nikjer in nikoli nastopala sovražno proti soc. demokratu, temuč sprejema brez razlike političnih strank vse slovenske otroke ter za vse enako skrbi v duševnem in gnotnem oziru.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 6. marca.

V današnjem nadaljevanju večerajšnje seje je naznanil župan dr. Ivan Tavčar, da je vložil svetnik Brandt samostojni predlog glede potov v tivolskem gozdu in tivolskih nasadih. Predlog pride na dnevni red prihodnje seje.

Nato prečita župan v pomirjenju svetnika dr. Zajca spored, v katerem so vložili posamezni občinski svetniki razne predloge. In sicer so vložili:

Po cele vrste samostojnih predlogov svetniki: Likozar in Rötthl 24. januarja; Smole 29. januarja; Smole in Rötthl 30. januarja; nato posamezne predloge Kovač 9. februarja; Marinko 15. februarja; Lilleg 5. marca in Reissner 5. marca. V celem je 37 samostojnih predlogov, ki jih bo postavil župan, da dr. Zajec ne bo imel prilike se spoditkati vedno nad ukrepi župana na dnevni red vsake seje tako dolgo, da bodo predlogi rešeni.

Vsled služba se je opravičil svetnik Rötthl in iz drugih razlogov svetnik Pammer. Ker je v večerajšnji seji pomotoma izpadla druga točka, se zapisnik zadnje seje sedaj odobri.

Šolski odsek.

V imenu šolskega odseka poroča svetnik Dimnik o dopisu mestnega šolskega sveta glede razširjenja I. mestne deške ljudske šole v šestrazrednico. Poročevalec utemeljuje to s prenapolnitvijo vseh takih šol, zlasti one na Grabnu, ter opozarja, da tudi šestrazrednica na Prulah ne bo razbremenila teh šol. Na I. mestni deški ljudski šoli se tako razširjenje lahko izvrši, ker se lahko opusti ena paralelka. Trzadevno je pritril predlogu šolskega nadzornika Majorja tudi učiteljski zbor 1. junija 1910. Zato predlaga: Občinski svet skleni, da se naprosi deželni šolski svet, da razširi I. mestno deško šolo v šestrazrednico z učnim načrtom za osemrazrednico, stabilizira sporednico ter razpiše službeno mesto. (Sprejeto.)

Svetnik Dimnik poroča nato o dopisu e. kr. mestnega šolskega sveta glede zajutka za ubožno šolsko mladino, ter poudarja, da je na mestnih ljudskih šolah toliko ubožne

šolske mladine, da bi kazalo v slučaju, da se kaj takega uvede dati najtrk skoro polovici otrok. V poštev ne pride tu morda samo kruh, marveč, kakor to lahko potrdi svetovalec, mrstni fizikat, bi bilo umestno, da dobe otroci nekaj gorkega in sicer mleko in kruh. Mleko bi se moralo kuhati pri slugi, razdelitev in določitev potrebnih otrok pa bi bila v rokah učiteljev. Obeje soto odložen posel. Če se računna na vsakega otroka samo 10 vin. na dan, obravnani to mestno občino v 3 zimskih mesecih, ki pridejo tu v prvi vrsti v poštev že za 25.000 K. Vsled tega šolski odsek za sedaj ne more priporočati sprejetja tega predloga, pač pa svetuje, da se v tem oziru najde do prihodnjega leta kak modus, da se nekaj podobnega vpelje.

Svetnik Kristan razume, da je težko tako stvar sedaj izvršiti, svetuje pa, da naj se ne odkloni to predlog, marveč naj se vrne magistratu, da prouči, kako bi bilo aajti pot, da se v prihodnjem proračunu to vpoševa.

Poročevalec svetnik Dimnik se prilagodi predlogu svetniku Kristana, nakar izjavi župan da bo njegova krib, to delo kolikor mogoče pospešiti.

V imenu šolskega odseka poroča nato svetnik dr. Pipenbacher o dopisu kuratorija deklškega liceja glede sistemiziranja službe učitelja francoščine in nemščine na tem zavodu.

Deklški licej potrebuje sicer samo učitelja francoščine, ki bi imel 16 tedenskih ur. S tem je izčrpana vsa obveznost podučevanja, kar imajo filologije določeni samo 14 tedenskih ur. Ker ima deklški licej že dva germanista, odpade potreba, da bi se imenovala na liceju ena moč, ki ima poleg francoščine še vzposobilnost tudi za nemščino. Poleg tega pa, kakor je iz profesorske statistike razvidno, tudi enega takega kenda ni, pač pa je kandidat za francoščino in slovenščino, ki bo najbrže tudi kompetiral. Zato predlaga, da se sistemizira učno mesto za francoščino in slovenščino z razpisnim terminom do 31. maja. Svetnik Detela svetuje, da naj se drži občinski svet dopisa kuratorija, da pa lahko razpiše mesto za francoščino in slovenščino ali pa za francoščino in nemščino.

Svetnik Pipenbacher nu še enkrat pojasni celo zadevo.

Dr. Zajec: Vi imate že kandidata določenege. (Vsaj klerikalni svetovalec se začno krohotati). Župan: (Zvon.) Prosim vas gospodje svetovalci, večeraj ste se pritoževali, ker se je galerija tu in tam oglašala, dajte vsaj vi dober vzgled in ne delajte hrupa v dvorani. (Galerija: Če ne bomo danes mi pritožili.)

Dr. Pipenbacher ne odgovori Zajcu, kar se je splošno opazalo in kar je napravilo na vse klerikalne svetnike zelo mučen vtisk.

Poročevalec se je spovedal sklepnih besedi, nakar se je vršilo glasovanje in je bil predlog šolskega odseka sprejet.

Mestni vodovod in elektrarna.

V imenu direktorija mestnega vodovoda in mestne elektrarne poroča svetnik Reissner ob navzočnosti ravnatelja Cihne o prošnji I. ljubljanskega skladišča Krisper & Tomazič za odpis večje porabe vode.

Doslej je bila vedno navada, da se je odpisala polovica in direktorij je sklenil držati se tega modusa, toda stranke tudi opozoriti, da se odpis vrši le »vzjemoma«, to pa zaradi tega, da se stranke ne razvadijo, in da ne mislijo, da smejo ravnati z vo-

do potratno. Namena tu sicer gotovo ni nobenega delati škodo, pač pa je treba, da stranke posvečajo vodovodno večjo pozornost. Zato predlaga, da se pri vseh teh prošnjah odpiše vedno le polovica. (Sprejeto.)

Isti poročevalec poroča o prošnji vodstva Lichtenhurmovega zavoda za odpis večje porabe vode, ter priporoča istotako odpis polovice, ker je to popolnoma sličen slučaj, kakor prvi.

Dr. Zajec ne vidi sličnosti, ker so tu ženske gospodarice in ker je to dohodnel zavod.

Podžupan dr. Triller: Kar je povedal svetnik dr. Zajec o važnosti Lichtenhurmovega zavoda, je vse res in dr. Zajec je lahko nverjen, da bomo mi prvi, kedar bo šlo za podpiranje tega zavoda. Danes pa ne gre za kako podporo, marveč je u treba se postaviti na principijalno stališče, tako da nam nikdo ne more očitati niti najmanjše pristranosti in naj je to trgovce ali dohodnel zavod. Danes samo v principu sklepamo in nislim, da to neže principijalno stališče ne more imeti nikakršnega s'abezga vpliva nasprotno bi imel popolni odpis slab vpliv, ker bi v tem zavodu gospodarice tem manj pazile na vodovod, ker bi računale s tem, da se večja poraba odpiše. To je zlasti v zavodu, kjer je toliko otrok, velike važnosti. Zato je umestno, da v tem oziru ne popustimo, ter na ta način prisilimo vodstvo, da bolj skrbi za red, to pa nikakor ni kako nasprotstvo zavodu, ker imamo priliko ob drugi priložnosti zavod bogato odškodovati. Naglašam še enkrat, da priznavam važnost zavoda, da pa iz principijalnih vzrokov ne moremo glasovati za popolni odpis, ker bi ta zavajal le k zlorabi vodovoda.

Svetnik Detela priporoča, da naj občinski svet kaznuje Lichtenhurmov zavod z globo 10 K, zato pa odpiše vso večjo uporabo. (Viharna veselost celo med klerikalci.)

Nato pojasni svetniku Deteli pristav klerikalne stranke svetnik Jeglič, kako je prišlo do te večje uporabe, češ, da je počila cev in da so dva dni iskali, kje uhaja voda, nakar odtegne svetnik Detela svoj smešni predlog.

Poročevalec svetnik Reissner opombi, da o kaki kazni pri tem ni govora, ker imajo stranke vodomere in je v njih lastnem interesu, da se večkrat same prepričajo o uporabi vode.

Sicer pa Lichtenhurmov zavod ni prosil za odpis cele večje porabe, marveč samo za polovico, nakar tudi dr. Zajec godrnjaše odtegne svoj predlog.

Pri glasovanju se odpiše Lichtenhurmovemu zavodu analogno prejšnjemu predlogu polovica večje uporabe.

Poročevalec svetnik Reissner poroča o samostalnih predlogih občinskih svetnikov Smoleta in Novaka glede podaljšanja vodovoda na Opekarski cesti. Svetnik Smole je predlagal, da naj se vodovod podaljša do hiše pri mitnici, ter napelje tudi po stranski poti. Svetnik Novak (klerikalci) predlaga isto z dostavkom, da naj se pri mitnici napravi korito.

Direktorij se popolnoma strinja s prvim predlogom obeh predlogov, samo glede korita ima svoje pomisleke, in to že iz sanitarnih ozirov. Tako korito namreč ni za nobeno rabo, če ni vedno polno in ne prekineva. Treba je, da voda vedno teče. V tem slučaju pa se doseže isti efekt z javnim vodnjakom, pri katerem bi tudi voznički lahko nepajali živino. Popolnoma enako se glasi tudi poročilo direktorija in bi bilo nadziranje tega vodnjaka spojeno z zelo manjimi stro-

ški, ker je tam hiša mestne užitnine in so pazniki mestni uslužbenci.

Svetnik Smole se strinja s predlogom direktorija, ter pravi, da so tudi tamošnji prebivalci s tem popolnoma zadovoljni, če se napravi vodnjak. Svetnik Novak pa hoče imeti kljub temu svoje korito, ali pa dva hrastova škafa (kar seveda izzove viharno veselost.)

Štefe delata neslane opazke, ter se zaganja v župana.

Župan: Jaz si prepovedujem vsak napad na svojo osebo, g. Štefe, jaz vas pokličem k redu zaradi tega otročjega napada.

Svetnik Knez proti Novaku: Kako dolgo bi ostala ta dva škafa na mestu?

Nato se je vršilo glasovanje, ter je bil prvi del predloga glede podaljšanja vodovoda sprejet, drugi del pa odklonjen, pač pa je bil sprejet predlog, da se otvori pri mitnici javen vodnjak.

Poročevalec svetnik Reissner poroča nato o dopisu mestnega magistrata glede napeljave vodovoda po Delarnski ulici, ki bi stala 2400 K, ter spajala Poljane s Poljanskim nasipom. (Sprejeto.)

Isti poročevalec poroča o dopisu mestnega magistrata glede napeljave vodovoda po Vojaški ulici. L. 1910 je naznanil redar, da se je pojavila pri neki stranki, ki stanuje v prostori pivovarne »Union«, pri nekem otroku huda driska. Takoj se je sumilo, da je temu kriva slaba voda. Mestni fizikat si je ogledal dotično stanovanje ter dognal, da je sicer napeljan vodovod, da pa voda ne teče, ker je sezidal na svetu pred omenjenim stanovanjem Privšek svojo hišo in je dal vodovod zapreti. Od tega časa nima hišnik vode in mu jo baje vozijo v sodih. Zato je mesto zahtevalo od družbe »Union«, da napravi hišniku vodovod, ali pa stranki odpove. — Družba »Union« je pristala, da naj se spelje vodovod po Vojaški ulici, pokazalo pa se je, da bi bilo treba speljati cevi vsaj 220 m daleč, če bi bila voda iz teh cevi sploh porabna in ne morda nič boljša, kakor ona, ki jo danes dovaža v sodih, ker bi voda sicer v teh ceveh ne imela nobene cirkulacije. Ker poleg tega v Vojaški ulici ni nobene druge hiše in ker ni pričakovati, da bi se tam v doglednem času zgradile hiše, predlaga direktorij, da naj se vodovod po tej ulici ne napelje, začasno pa naj spelje družba »Union« do omenjene stavbe iz Prisojne ulice vodo ter se pogodi z odhodnimi posestniki, če hoče imeti družba tam kako stranko. Vsled tega se prošnji pivovarne »Union« ne ugodi. (Sprejeto.)

Poročevalec svetnik Reissner poroča o dopisu mestnega magistrata glede napeljave vodovoda po Orlovli ulici ter naglašava, da bo stala ta napeljava 3500 kron ter da se bo začelo delati spomlad.

Svetnik Likozar opozarja na važnost tega vodovoda, ki je že na Barju in kjer voda iz vodnjakov niti za pranje ni več dobra. (Sprejme se odsekov predlog.)

O dopisu mestnega magistrata glede napeljave vodovoda po Poljanski cesti poroča svetnik Reissner, da zahteva posestnika Škerjančev po 10 K 50 vin. za m², da bi se položile cevi že sedaj v regulacijski črti prihodnje ceste, kar bi stalo 1200 K. Posestnik Jevnikar sicer za svet ne zahteva ničesar, pač pa zahteva, da se mu napravi ograja, prestavi svinjnjak in greznica, kar bi stalo do 1800 kron. Vsled tega je direktorij mnenja, da naj se napelje vodovod po ne-regulirani poti, ker je upati, da kupijo ta svet posestniki, ki bodo bolj

Prava in neprava ljubezen.

(Povest. — Spisal Blaž Pohlin.)

(Dale.)

Sodni svetnik Ivan Funtek je tisti čas stopil v pokoj ter sklenil preživeti stara leta pri hčeri Marijanici dr. Sedmičevi. Odkar se je ta poročila, hodil je vsako leto na zetovo prijazno povabilo na počitnice k njima in stari gospod še ni preživel nikdar tako lepih dni kot za casa dopusta teh let, hči je bila pa istotako vsa srečna, da je mogla postreči ljubemu očetu, ki je bil vse druge narave kot njena mati. Te ni videla od onega časa, ko ji je prinesla od Jevševeca predobrih hrusk maslenk, čula pa večkrat marsikaj slabega o njej.

Vstopila je hišna in prinesla pismo, ki je je pravkar vročil pismo-noša.

»Kdo ti je pa pisal, mama?« vpraša Dušan, še predno je ta prerzala zavitek.

»Kako si zvedav!« krega ga debrovoljno mati, »vse hočeš že naprej vedeti; saj vidiš, da še odprla nisem.«

Ko je Marijanica prebrala došlo pismo, morala je seveda takoj povedati malima radovednežema da jih pride za praznike obiskat gospa Ju-

stina in njen soprog Mrkač ter da pripeljeta seboj tudi osemletno Milenico.

Dečka sta veselja zavriskala.

»Kaj ne, da pojdemo v kinema fotograf z njo in v gledališče popoldne?« vpraša ves rdeč v lice starejši.

»Seveda!«

»Pa ti pojdeš tudi in gospa Justina, na tvoj papa?«

»Tudi!«

»Ali je tvoj papa že bil kdaj v kinematografu?« vpraša Branko.

»Ti bo že povedal.«

Otroka sta odhitela ven pravil bratu Davorinu o ljubem posetu.

V tem so vstopili trije gospodje. »Le naprej, kot bi bila doma!« velel je med vrati gospod s polno črno brado. Bil je dr. Sedmič, ki je privedel dva gosta.

Eden izmed njih je bil star okrog šestdeset let, sivobrad, visoke rasti.

Ko ga zagleda Marijanica, skoči k njemu, ga objame in poljubi.

»Oče, ljubi oče!« vsklikne z ljubeznivostjo ljubeče hčere, »zdaj ostaneš vedno med nami.«

»Če vam ne bom delal preveč nadleže,« odvrne sodni svetnik Funtek. Marijanici oče, ki se je ravno pripeljal z notranjskim vlakom s svojega došednjega službenega mesta. »No pa preveč se me ne bojta,

nisem siten. Skromnosti sem vajen in z malim zadovoljen kot samec, ki ni razvajen kot oženjenec, ki mu streže ena noč in dan, da se mu kupi.«

Drugi gospod, ki je prišel s Sedmičem, je bil sodnik Varčnik. Pogosto je zahajal k Sedmičevim kjer je užil veliko razvedrila z dečki, ki so ga imenovali »strica« in ga naravnost pogrešali, če ga ni bilo par dni k njim.

Prišleci so se vsedli, Marijanica je pa šla pripraviti malo južino.

»Kako ste se kaj vozili, gospod svetnik?« vpraša med drugim sodnik. »po Krasu brije zdaj ostra burja in zameta vlake s snegom.«

»Res ni dosti manjkalo, da nisimo obtičali v snežnem zametu,« odgovori Funtek, »a imeli smo dobro pripravo, še en močan stroj, sicer bi se ne bili prerili na varno. V vozovih smo pa imeli toliko snega, kot bi bila vsa okna odprta. Vozili smo se v starih škafih, ki jih drugod že zdavnaj proč vržejo, židovsko podjetje pa sodi, da je za Slovence vse dobro, pa nas je nabasalo v tiste podrtje, ki so ropotale kot v mlinu, kadar vse stope delujejo.«

Hišna je prinesla na mizo vina in prizrička. Gospa se je vrnila in prisidla.

»Pijmo, gospod tast prijatelj in žena, na veselo svidenja!« rekel je

Sedmič in vzdignil čašo, »naj živi in ohrani bog ljubega člana naše rodbine še desetletja!«

Veselo so zažvenketali kozarci in zlato vince se je smejal iz njih.

»Kot sem čul, si si ustvaril obširno klijentelo,« reče po raznih pogovorih svetnik Funtek svojemu zetu.

»Tam na Krasu te pozna vsak kmet. Če izgubi pravdo na okrajnem sodišču, pa se tolaži in pravi: Kar k dr. Sedmiču v Ljubljano in ta se bo tako pritožil, da bom gotovo dobil. To je zaupanje! Vsak ga ni deležen!«

»Srečo ima res,« pritrdi Varčnik, »še tako zapleteno stvar vam razjasni in prepriča sodnike, da ima njegov klijent prav, pa naj bo tožnik ali pa toženec. Kdo drugi bi si ubijal glavo in trudil brez uspeha, dr. Sedmičevi prizivi in rekurzi pa večinoma vsi drže. Zato ima pa tudi tri koncipijente.«

»Le ne hvale, kjer treba ni,« brani se Sedmič, »oče vidim, da je stvar brezupna, je ne prevzamem, ker vem da klijent, pa bodi to kmet ali mešan, misli, da mu jo je advokat zavozil, če izgubi pravdo. Zastopam načelo, da se pravi krasti denar iz žepa, če prevzamem zastopstvo koga kjer vidim, da je že naprej izn'ljen.«

»Tudi v kazenskih stvarih!« vpraša tast.

»Tam končno ne postopam tako rigorozno, ker obožencem, če je obsojen, navadno misli, da bi bil dobil še mnogo več, če bi ne imel zagovornika,« odvrne Sedmič.

»Jaz sem imel danes slučaj, kjer bi ne bil pomagal noben zagovornik,« reče Varčnik.

»Torej si oboženca poznal do obisti, kot se pravi,« meni Sedmič.

»Bila je oboženka, oziroma dve. Izjemen slučaj, zares, Mati in hči sta bili skupaj oboženi vlačganja. Mater sem sodil že štirikrat v dveh letih, kar sem na kazenskem sodišču, hčer pa dvakrat. Danes sem dal materi osem tednov, hčeri pa dva. Obe, zlasti mati, sta se vedli pred menoj predrzno kot najslabši počestni vlačugi, dasi sta pravzaprav iz boljše hiše; zato sem ju brez usmiljenja obsodil in bi ju bil ravnotako, tudi če bi ju zagovarjal še tako spreten zagovornik, kot si ti, dr. Sedmič.«

»Iz boljše hiše sta?« vpraša gospa, »tu iz mesta?«

»Ne, z d'žele. Mati je bila svoj čas omožena z nekim bogatim posestnikom, ki ji je umrl in zapustil lepo število tisočakov. Ženska se je omožila vdručič z domačim hlapcem, s katerim sta pognala do zadnjega solda vse. Zdaj je on spet za hlepca, ona si pa na vlačunski način služi kruh in žganje. Hčer je vzgojila, kakršna je sama, da je komaj stara

kulantni in bodo pustili vodovodne cevi v svojem svetu brezplačno. Če pa tega ne store, stane preložitev vodovodnih cevi samo 800 kron. Zato je treba izmed izdatkov poseči po manjšem izdatku in je bi tudi tozadnevni predlog sprejet.

Vodovod v Rožno dolino je zasiguran, ker je župnišče Sv. Petra, ki ima tam svojo posest, naznanilo, da dovoli na tozadevno prošnjo speljavo vodovoda skozi svoje zemljišče, in ker je tudi ravnateljstvo južne železnice dovolilo, da se spelje vodovod pod železniškim nasipom. Vodovod bo stal 7500 kron. (Odsek predlog se sprejme.)

Poročevalce svetnik Reiser nato o dopisu mestnega magistrata glede naprave ulične razsvetljave v Marmontovi ulici, na Martinovi cesti po dr. Zarnikovi ulici in ulici Stare pravde. Kolinska tovarna je zaprosila, da se spelje razsvetljava do njene tovarne. Glede Marmontove ulice jo je treba razsvetliti do Lepega potoja. Posestniki v Dr. Zarnikovi ulici žele plinovo razsvetljavo. Treba je tozadevno v prvi vrsti govoriti o Valentini Zarnikovi ulici. Mesto ne more razpolagati s plinom, kakor to samo hoče. Je namreč tu pogodba s plinarjo, glasom katere ima mesto pravico zahtevati samo 700 svetilk. Od teh je porabljenih že 670 in 30 svetilk je namenjenih za ceste, ki bodo vodile po starem vojaškem oskrbovališču, kjer ni mogoče namestiti drugačne razsvetljave. Glede Marmontove ulice naj se dovoli električna s 3 svetilkami do Lepe poti, kar stane 407 K. Razsvetljava na Martinovi cesti naj se spelje do odcepljenja ceste na pokopališče, ter se naj postavi sedem svetilk, kar bi stalo 420 K. Razsvetljava v Dr. Zarnikovi ulici s tremi električnimi svetilkami bi stala 200 kron. Svetnik Smole želi, da bi se pri tej priliki tudi dovoz v Marmontovo ulico popravil, nakar mu da poročevalce pojasnilo, da ima zadevo že stavbni odsek v pretresu in je tudi tozadevno že izdelal načrt, da se spoznamo začne s tem delom in porabi kamenje za podlago nove ceste.

Svetnik Marinko želi podaljšanje razsvetljave do pokopališča. Svetnik Bahovec ima pomisleke, da posestniki v Dr. Val. Zarnikovi ulici ne bodo zadovoljni z električno razsvetljavo. Podžupan dr. Triller: Boljša je električna razsvetljava, kakor telesa. Ker umaknejo vsi predlagatelji svoje predloge, je bil predlog odseka sprejet.

Mestna hranilnica. Župan odredi volitev upravnega odbora Mestne hranilnice za dobo 3 let. Kot prvi govornik se je oglašil dr. Ambrožič, ki zahteva volitve po ključu, ki ga predpisuje § 55 občinskega reda, češ, da je krivično misliti, da bi nemški svetovalci izdali tajnosti Mestne hranilnice njenemu najhujšemu konkurenčnemu zavodu, Kranjski hranilnici. Zato bo tudi nemški klub storil vse korake, ki mu jih daje na razpolago zakon.

Podžupan dr. Triller odgovarja predgovorniku ter izvaja: Po njegovem pravem prepričanju ni staviti volitev upravnih svetnikov korporacij pod ključ, pod katerim stoji odseki občinskega sveta. Občinski svet se cepi v odseke, da se ti posvetujejo o občinskih zadevah. Upravni sveti pa imajo nalogo, da upravljajo zavode. Zlasti upravni svet Mestne hranilnice ni tak, da bi ga volil občinski svet iz svoje srede.

V upravnem svetu Mestne hranilnice je 10 občinskih svetnikov in 10 članov. Že to je jasen dokaz, da šestnajst let, pa že kar javno nadleguje moške po cestah. Se premalo sem ju obsodil.

Marijanica in Sedmič sta pazljivo poslušala pripovedovanje in obema je šla ena misel po glavi. »Kako se piše tista ženska?« vprašala je gospa.

»Katarina Svetlin,« odgovori sodnik, »a mislim, da vas ime gotovo ne bo zanimalo.«

Nastal je molk, kot bi odrezal pogovor. Ko se je svetnik Funtek ozrl v svojo hčer, zapazil je, da je bleda kot zid.

»Kaj ti je, Marijanica?« vprašal je skrbno.

»Nič, nič!«

»Nič ni,« odvrne oče, »zakaj si utihnil tudi ti, doktor!«

Sedmič je pogledal ženo, njuna pogleda sta se srečala, nato je pa odgovoril:

»Nimamo si prikrivati ničesar in nikogar izmed nas ne zadene nobena krivda, da bi se čutil obteženega, ako vemo vsi, kar veva midva v Marijanico. Katarina Svetlin je Marijanicina mati!«

Funtek si je podprl glavo in zrl tik pred se.

»Tako daleč je padla!« rekel je, kot bi bil sam pri mizi.

Kmalu pa je potegnil v dlanjo preko čela, kot bi hotel izbrisati tožne misli, ter dejal:

(Konec prihodnjega.)

ni upravni svet nikakršen odsek občinskega sveta in tedaj tudi ne spada pod § 55. občinskega reda. Občinski svet je samo nekaka druga instanca upravnega sveta. Kar se tiče pritožbe, ki jo je izrekel v imenu nemške manjšine dr. Ambrožič, moram poudarjati, da sklep narodno-naprednega kluba, ki ga ne prikrivam, da Nemecev ni pripustiti v ta upravni svet, ne obsega nikakršne demonstracije in nikakršne hostilitete, marveč je utemeljen žalibog v stvari sami in v razmerju med Kranjski hranilnico in Mestno hranilnico, ki sta si največji konkurentinji. Tudi je važen ta faktor, da ne pride morda pri katerem izmed izvoljenih do kakega interesnega konflikta, ko ga veže dolžnost na eni strani, med tem, ko bi rad na drugi strani izkoristil to, kar ve.

Dr. Zajec govori popolnoma v zmislu Nemecev ter se sklicuje končno na župana kot poklicanega interpret zakona. Nato je svetnik Višnikar še enkrat temeljito pojasnil zakon, ki ga seveda dr. Zajec ni hotel razumeti, in mu je povedal, da odseki nehajo, čim dobi kaka občina gerenta, med tem, ko morajo direktoriji in upravni sveti še nadalje poslovati.

Župan dr. Tavčar izjavi: Stojim na stališču, da imam jaz interpretirati zakon; stojim pa tudi na stališču, da jemlje § 55. ozir samo na ona opravila, ki jih opisuje občinski red v §§ 32. do 54. in ki spadajo samo v področje občinskega sveta. Samo na te paragrafe se oprta določba in ima v mislih samo odseke, ki jih volimo tu v mestni zbornici in pri katerih določa število članov občinski svet sam. (Pritrjevanje.)

Pri nato sledečem glasovanju je propadel dr. Ambrožičev predlog ter so bili izvoljeni v upravni odbor Mestne hranilnice (skrutinarja gg. svetnika Mally in Rojina) sledeči gospodje: plem. Trnkoczy, Bončar, Dimnik, Milohojca, Štembov, dr. Triller, Višnikar, Reiser, Kavčič Edmund, Pavlin Fran, Kollmann Robert, Kozak Josip, Mejač Ivan, Šarabon Andrej, Velkavrh Ivan, Vidmar Josip, Vrhovnik Ivan, Štrukelj, Lilleg in Ložar.

Kuratorij mestnega dekliskega liceja. Pri nato sledečih volitvah v kuratorij mestnega dekliskega liceja (skrutinarja svetnika Dimnik in Ložar) so bili izvoljeni sledeči gospodje:

dr. Tavčar kot predsednik, Dimnik, dr. Pipenbacher, Reiser, Milohojca, Hudoverkni, Mally in gospe Franja dr. Tavčarjeva in Marija dr. Kokaljeva.

Odbor za obdelovanje močvirja. Vršila se je nato volitev dveh zastopnikov mestne občine v glavni odbor za obdelovanje močvirja za ostalo poslovno dobo (skrutinarja gg. svetnika dr. Novak in Štrukelj) ter sta bila izvoljena svetnika gg. Štembov in Likozar.

Dr. Zajec mora po svoji stari navadi opaziti, da bi župan lahko že prej konstatiral izid volitev, predno je skrutinij končan.

Župan: Tudi vi ste v takih zastopih, kjer veste naprej, kako bodo izpadle volitve! Zato se ne smešite! Prehod čez Bleiweisovo cesto v Šiško.

Svetnik Franchetti stavi nato samostalen predlog glede prehoda čez Bleiweisovo cesto proti državnemu kolodvoru in Šiški, ki je mnogo bolj frekventiran kakor prehod proti Sv. Krištofu in proti Sent Vidu. Zato predlaga, da naj stopi mest. magistrat čim prej v stik z Južno železnico, da ta prehod razširi in preloži.

Najni predlogi. V imenu šolskega odseka predlaga svetnik Dimnik o dopisu župana glede restringir. nem. deške švazr. ljudske šole na dvorazredno ljudsko šolo, kar je sklenil že prejšnji mestni svet, kar pa je bilo odklonjeno od deželnega šolskega sveta, ki daje rekurze samo 14 dni, ter poteče ta rok 16. t. m. Župan nasvetuje, da naj se ne vložijo rekurze, ker bi nobena pritožba ne imela nikakršnega uspeha. Vsled tega predlaga šolski odsek, da naj se proti sklepu deželnega šolskega sveta ne vložijo rekurze. (Sprejeta.)

Svetnik Tomaž Novak nasvetuje oddajo parceliranih mestnih travnikov potom licitacije s 1. aprilom v kosih po 200 do 500 štir. metrov za dobo treh let takim najemnikom, ki hočejo napraviti iz teh travnikov polja, da se zmanjša beda revnega prebivalstva. Župan izjavi, da je stavbni urad preobložen z delom in da takih parcelacij sedaj ne more izvršiti, poleg tega v predlogu niso omenjena konkretna zemljišča in ima občinski svet že itak namen na ta način oddati travnike.

Dr. Zajec: Se bomo že videli!

Župan: Prepovedujem si vsako tako grožnjo, jaz ne poznam nad seboj druge moči kakor pravico in pravičnosti se mi ne bojimo! Dr. Zajec začne rogoviliti in razgrajati. Župan: Gospod dr. Zajec, od vas, kot akademično izobraženega človeka bi pričakoval več dostojnosti, vi pa motite razpravo s popolnoma nepotrebnimi opazkami. Svetnik Likozar stavi nujni predlog, da naj se ob Gruberjevem kanalu napravijo stopnice do vode, da morejo prebivalci ob Gruberjevem prekopu prati perilo, in da je v slučaju nesreče omogočena rešilna akcija. Tozadnevni predlog naj se vpošlje deželni vladi. (Sprejeta.)

Svetnik Marinko povabi župana k tovarni za lep, zaradi nekaj jam, ki razširjajo grozen smrad, in so proti vsem sanitetnim predpisom. Župan je omenil, da se bo za to zadevo zanimal, če mu to gospod svetnik dovoli.

Svetnik Kos interpelira zaradi svojega nujnega predloga ter izve, da ga je vložil dne 9. februarja. Svetnik Jeglič interpelira zaradi šentpeterskega mostu, ki ima ta posebni nedostatek, da otroci niso zavarovani, da bi ne zdrsnili v Ljubljano.

Župan prizna, da mu je to znano in da bo gledal temu svetniku od pomoči. Glede hodnika v ulici za gluho-nemnico se hoče župan informirati. Svetnik Tomaž Novak interpelira zaradi neke stvari, ki je bila vložena še pod gerentom in deloma takrat izvršena.

Končno zahteva svetnik dr. Zajec, da bi poročevalci odsekov poročali še bolj obširno, in se bridko pritožuje, češ, da župan proti klerikalni manjšini nastopa zelo krivično?

Župan: Vi gotovo nimate povoda pritoževati se nad mojim postopanjem, najmanj pa vi, gosp. dr. Zajec, ker sem bil proti vam še preveč kulanten. Če sem grajal vaš nastop, je bilo to popolnoma utemeljeno. Nato zaključijo župan dr. Ivan Tavčar javno sejo, nakar se vrši tajna seja.

V tajni seji je bil imenovan za blagajnika Mestne zastavljalnice gospod Rudolf Est. Prošnji magistratnega ravnatelja Ivana Vončina za stalno vpokojenje po 37letnem službovanju se ugodno ter se mu podeli v priznanje njegovih zaslug ljubljansko meščanstvo s popustom pristojbine.

Prošnja pomožnega uradnika Kolenca za podporo se odkloni, nalaga se pa, da naj se izposluje podpora njegovim otrokom. Prošnji Frana Anžiča za podelitev gostilničarske koncesije se ugodno s pogojem, da jo izvršuje osebno na Visokem.

Prošnja Igljica za podelitev knjigotrske koncesije se odkloni. Prošnji Kržišnika za podelitev gostilničarske koncesije se odkloni z dodatkom, da se bo oziralo na njegovo prošnjo pri prvi prosti koncesiji.

Prošnja Alojzija Zajca za prenos gostilničarske koncesije v Židovsko ulico št. 5 se reši ugodno. Prošnji Košaka za prenos gostilničarske koncesije v Židovsko stezo se ugodno.

Stavka na Angleškem. London, 6. marca. Zmanjšani železniški promet je zlasti občuten v londonskih predmestjih, kjer je majhno število vlakov, ki so še v prometu, vedno prenapolnjeno. V Roykoteju je prišlo do resnih nemirov. Moški, ženske in otroci so vdrli v neko skladišče za premog ter odnesli mnogo premoga predno je prišla policija. Koncem tega tedna bo razen stavkajočih še en milijon delavcev brez kruha.

Glede na spravna pogajanja je opaziti nekaj več optimizma. Nekateri listi poročajo, da so bili poklicani posestniki waleških premogokopov v London, da se udeležijo konference zaradi minimalne plače. Nekateri listi pripisujejo temu zato toliko važnost, ker so bili ti posestniki rajtdovratnejši nasprotniki reforme ter vidijo v tem poskus vlade posredovati. Kakor stoji sedaj, ni pričakovati, da bi železničarji ali transportni delavci tudi začeli stavkati. Število drugih delavcev, ki morajo praznovati zaradi stavke rudarjev, cenijo na 350.000 do 400.000.

Pričakuje se, da predloži vlada jutri parlamentu zakonski načrt o minimalnih medbah rudokopnih in premogokopnih delavcev. Po prvem branju se bosta morali obe stranki zediniti glede višine minimalne mezde in te številke bi se potem sprejele v zakon.

Japonska intervencija na Kitajskem. Peking, 6. marca. V Paotingfu so uporniki oplonili vse ameriške in angleške zaloge

tobaka v vrednosti nad 10.000 angleških funtov, ter vsa japonska poslopja. Japonci so morali pobegniti k misijonarjem. V Paotingfu se je odpeljal poseben vlak s francoskim in japonskim moštvom, da pripelje Francoze in Japonce v Peking. Na poseben poziv veselil so prevzeli Japonci pokroviteljstvo nad vsemi inozemci v Sanhajkvnu. Več upornikov, ki so se povrnili v Peking, da zopet začno pleniti, so prijeli in takoj obglavili. Policija in orožništvo je ostalo zvesto. Privatna brzojavka poroča, da je 2000 upornikov plenilo po Kinkiangju v dolini reke Jangtse.

Iz Tientsina poročajo, da je dospelo večeraj jutraj v Čingvangtav 800 japonskih vojakov, kamor so jih prepeljali na velikih tovornih ladjah iz Port Arthurja. V Tientsinu pričakujejo ponoči še štiri transportne ladje. Nadaljnji 500 japonskih vojakov je zapustilo Mukden v smeri proti Tientsinu.

V Paotingfuju so ustrelili misijonarja Daya, med tem, ko so prizanegli škofu dr. Scottu in njegovemu spremljevalcu Hughesu.

Italijansko - turška vojna.

Izgube Italijanov. Rim, 5. marca. »Agenzia Stephani objavlja seznam izgub Italijanov v boju pri Dorni 3. t. m. Na bojišču je ostalo mrtvih 8 častnikov, 13 je bilo ranjenih, med temi eden težko. 52 vojakov je bilo ubitih, 29 težko in 135 lahko ranjenih.

Iz Eritreje. Carigrad, 6. marca. Kakor poročajo, je Emir Somali-dezele pozval vsa plemena, naj napadejo Eritrejo.

Bombé iz zrakoplovov. Bologna, 6. marca. List »Resto del Carlino« poroča iz Tripolisa: Vendar so se končno vzdignili vodilni zrakoplovi. Zrakoplova P II in P III sta dveinpolure plavala nad turškimi utrdami in turškim taboriščem pred Zanurzjem. Zrakoplov P III je vrgel v turške utrdbe bombo, ki je eksplodirala. Nato sta se zrakoplova zopet vrnila v Tripolis.

Skupni koraki velevlasti. London, 6. marca. Angleško ministrstvo deluje na to, da bi nevturalne velevlasti skupno nastopile v Rimu, da preprečijo akcijo italijanske mornarice v Dardanelih. Vse velevlasti se temu koraku skoraj gotovo ne bodo pridružile, ker bi tak korak značil kršitev nevturalitete. Berlin, 6. marca. Nemška vlada odklanja angleški predlog. Isto stališče zavzema tudi Avstro-Ogrska. Obe velevlasti sta mnenja, da bi angleška akcija na odgovarjala nevturaliteti.

Štajersko.

Iz Trbovelj nam pišejo: Pred par dnevi je kosila neka komisija v zakotni gostilni pri kolodvoru, katera se imenuje tudi rudniška »restavracija«. Pri plačevanju je pozval neki gospod natakario, naj napravi račun na plačilni listek C. M. družbe, kar je ta seveda tudi storila. Teh listkov se je pa navzoči rudniški in ženir tako vstrašil, da v svojem junastvu ni našel takoj besed, nego je tekal v svoji germanski navdušenosti tožiti, da ne rečemo kaj drugega. rudniškemu ravnatelju o »izivanju«, kateremu so izpostavljeni Nemci v popolnoma slovenskih Trbovljah ter mu v dekaz izročil plačilni listek C. M. družbe. Gospod ravnatelj se tudi ni hotel pokazati manj navdušenega za mater Germanijo ter je tekel k gostilničarju, da mu strogo prepove rabljenje teh listkov, kar mu je moral ta v svoji odvisnosti obljubiti. Na tako malenkosten in smešen način se je hotelo povzdigniti Nemstvo in škodovati C. M. družbi. Da pa naša družba ne bode trpela pri tem, ji pošiljajo gostje iste gostilne primerno vsoto ter pozivljajo vse slovenske Trbovence, naj se še bolj oklenejo prepotrebne C. M. družbe, naj povsod zahtevajo plačilne listke, narodne kolke, vžigalice, eikortijo, črnilo, Tolstovrško slatino in sploh vse izdelke v prid družbi ter ob sličnih prilikah s kronkami odgovore.

Iz Celja. (Dr. Josip Vošnjakov večer) priredi v proslavo spominu tega odličnega narodnega buditelja in svojega častnega člana v soboto dne 9. marca celjska Narodna čitalnica in sicer ob 8. večer pri pogrnjenih mizah v veliki dvorani Narodnega doma. Na spovedu je slavnostni govor, predstava ene Vošnjakove anodejanke, petje čitalniškega pevskega zbora pod vodstvom g. Cirila Preglja in koncert Narodne godbe. Vstopnina znaša za dvorano 80 v, za galerijo 40 v in za rodbine 2 K. — Čisti dobiček se bode porabil za čitalnično javno ljudsko knjižnico. Vabimo vse slovenske Celjane in okoličane, da se udeležijo čim največjemu številu te prireditve.

Iz Celja. (Slovensko gledališče.) Minulo nedeljo je bila uprizorjena na našem slovenskem odru tredejanska burka »Nebesa na zemlji«, nemški spisal Julij Horst, prevedel Hinko Nučič. Od diletantov našega vrlaga Dramatičnega društva smo vajeni dobrih uprizoritev in smo v Celju v tem ziru skoraj da že razvajeni; ali zatrjuje se nam splošno od vseh strani, da s tako popolnostjo in s takim uspehom se še letošnjo gledališko sezono ni igralo na celjskem odru. Občinstvo, katerega se sicer ni zbralo ravno preveč, se je naravnost krasno zabavalo. Večje vloge so bile zasedene sledeče: dr. Pavel Vesel (Rafko Samič, ki se je tudi tokrat izkazal za izbornega režiserja), Otilija, njegova žena (gdč. Jožica Gregorinova), Balon, Otilijin oče (dr. K. Koderman), Francišek Podraž, posestnik (Fr. Mravljak), Klara Mihalič, njegova teta. (gdč. Melanija Sernečeva), pl. Wippritz (Miloš Stibler), Erna, njegova hči (gdč. Kalanova), Flora Floretti (gdč. Videmšekova). Stvar je sicer malo težavna, pa vendar bi ta burka zaslužila ponovitev. Premore je izpolnil izvrstni naš salonski orkester pod vodstvom gosp. Vilima Seiferta. Prihodnjo nedeljo dne 10. marca jo uprizorijo celjski diletantje v dvorani g. Forteja v Trbovljah. Opozarjamo na to, prav posebej trboveljsko občinstvo; ne bo mu namreč žal obiska!

Iz Celja. Pišejo nam iz sodniških krogov: V današnjih dunajskih listih stoji, da misli vlada predložiti sedaj državnemu zboru poročilo in proračun za stavbo novih justičnih poslopij v Avstriji. V tem poročilu čitamo, da se bodo sicer porabile velike vsote za mesta Gradec, Maribor in Ptuj, o Celju pa, ki bi bilo gotovo najbolj potrebno novega poslopja za sodišča in zapore, ni niti govora. To je naravnost škandalozna brezobzirnost, kajti s tem, da so prostori za naša tukajšnja sodišča nezdravi in absolutno nezadostni, je še povedano mnogo premalo. Ali se vlada res ozira na želje gotovih magistratnih krogov v Celju, ki si seveda v lastni dobiček žele, da do zgradbe novega justičnega poslopja ne pride. Odkod bi pa zamašili luknjo, ki bi jo povzročil izostanek visoke najemnine, ki jo plačuje sedaj justična uprava za uradne prostore? Drž. poslance Markhl, ki se je sedaj sicer odvalil sedenja v pisarnah in ki pozna celjska sodišča iz lastne skušnje, pa se iz strahu pred celjskimi magistratovci seveda ne zgane. Ima »nujnejše« nacionalne opravke. Nemški sodniki pa so tudi tiho, saj so večinoma tu po milosti — tistih nacionalcev, ki gospodarijo na magistratu. In tako ni upanja, da bi kmalu prišlo na bolje. Take sadove rodi modra nemškonacionalna politika.

Iz Laškega trga. (Blamaža na ašega dekana.) Ub pustnem času si je dovolil neki tukajšnji siovenski obrtnik šalo, da je nastopil pri neki plesni veselici maskiran kot kapucin. Ker se je pokazal tudi pri nekem sprevodu mask skozi trg, je bil naš dekan dr. Fr. Krulje hudo razžaljen in razburjen ter je vložil proti dotičniku na državno pravdnništvo v Celju ovadbo zaradi motenja vere (!). Državno pravdnništvo je uvidelo, da gre le za nedolžno šalo in ni hotelo proti ovadenemu postopati. Dr. Krulje, ki si očitno predstavlja, da živimo še vedno v časih presvete inkvizicije, se je torej ovadba grdo ponosrečila. Ali pozna znani nemški pregovor? Da ni moža sram!

Iz Braslovč. V nedeljo se je vršil občni zbor tukajšnje podružnice C. M. družbe, ki je sedaj, zdi se nam, pod vplivom odbornika (!) kaplana Vogrinca dve leti napol spavala. Na občnem zboru je navduševal potov. učitelj C. M. družbe, g. Iv. Prekoršek člane k novemu, krepkemu delu. Izvoljen je bil nov odbor, ki mu načeluje posestnik g. Krefl. Nabralo se je koj na občnem zboru v Rössnerjevi gostilni 82 K članarine, kar pomenja lep začetek za novo, plodonosnejše delovanje podružnice. Krepko naprej!

Iz Frankolovega pri Voljku poročajo: Zadnje občinske volitve pomenjajo velik napredek v naši občini. Prvič so bili izvoljeni pristaši Narodne stranke v naši, doslej popolnoma črni občini. Župnik Požar je govoril pred volitvami, da odide s Frankolovega, ako bode izvoljen v občinski odbor tudi Bezenšek. Tako bi nas Frankolčane seve strašno kaznoval, kajti takega župnika kot je on, ne dobimo tako kmalu. Pa to kazen vseeno radi prenesemo, naj le drži svojo besedo in prav kmalu odpotuje! Mu damo celo za pot, če si romak ne bo mogel drugače oditi.

Iz Ptujске gore. Danes, v četrtek, in jutri, v petek, se vršijo na Ptujski gori občinske volitve. Slovenski stranki sta se združili proti štajercijancem. Za ptujski okraj so te volitve velike važnosti, ker je trg Ptujška gora odločilen pri volitvah v okrajni zastop. Tega se zavedajo tudi stranke in je radi tega agitacija na obeh straneh zelo živahna. Ptuj-

ska klika pritiska s celim svojim aparatom. Danes voli tretji razred, ki ima 460 volilcev in je bil dosedaj last štajercijanec. Upati je, da se jim vsled odločnega nastopa združenih Slovencev tudi ta razred iztrga. Ker sta I. in II. razred, ki volita v petek, Slovincem zasigurana, bi bil tako cel občinski odbor te važne občine, ki je edini trg v ptujskem okraju, v zavednih slovenskih rokah.

Se sodna imenovanja na Štajerskem. Za okrajnega sodnika in sodnega predstojnika v Ormožu je imenovan mesto svetnika deželnega sodišča in dosedanega sodnega predstojnika dr. J. Preskerja, ki je predstavljen v Ljubljani, dr. Fr. Pupa-her, provizorični tajnik primorske finančne prokurature. Za okrajnega sodnika in predstojnika okrajnega sodišča v Mariboru je imenovan dr. Frid. Fehleisen, doslej v isti lastnosti v Ljutomeru.

Konkurz. Celjsko okrajno sodišče je dovolilo konkurz za premoženje V. Balona, neregistriranega trgovca v St. Petru pod Sv. gorami. Začasni upravitelj te konkurzne mase je dr. Zirngast, odvetnik v Kozjem.

Srednještajerski okrajni zastopnik so začeli skupno protestno akcijo proti obstrukciji v štajerskem deželnem zboru. V okrajnih zastopih bridko občutijo posledice obstrukcije, ker se že dve leti ne izplačujejo deželni doneski za vzdrževanje okrajnih cest, ki znašajo v posameznih slučajih do 40.000 K. Okrajni zastopi so vsled tega primorani ali doklade zvišati, po-sojila najemati ali pa ceste zanemarjati. O vsem tem se bode govorilo na sestanku načelnikov srednještajerskih okrajnih zastopov v Gradcu dne 14. t. m. Enako akcijo mislijo začeti tudi na Zgor. Štajerskem. Ali se spodnještajerski okrajni zastopi ne bodo nič zganili!

Iz Rajhenburga nam pišejo: Jako hudo ženo ima posestnik Repar v Stranjah. Ze večkrat je hudo pretepla svojo moža, te dni pa ga je tako nabila, da so ga morali odpeljati v bolnišnico. Proti tej nekoliko preveč razboriti ženski je vložena ovadba.

Rogaška Slatina. V noči od 4. na 5. t. m. je pogorel hotel »Bauer«. Škoda je občutna. Sumijo zločin.

Telovadno društvo »Sokol« v Ptuj darovalo je namesto venca na krsto v Gradcu umrlega br. K. Jeza dijaški kuhinji v Ptuj 10 K.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zboruje v četrtek, dne 14. marca 1912 ob 9. dopoldne v ptujski okoliški šoli.

Drobne novice. Iz Teharja pri Celju nam pišejo: Te dni je nenadoma zgorela hiša peka Krena iz Gaberja z gospodarskim poslopjem in svinjakom vred. Ogenj je nastal v hlevu in se je vsled vetra hitro razširil čez celo poslopje. Hišo so imeli v najem cigani. Teharska občina je mislila cigane, ki se jih je skupaj naklatilo okrog 50, poprej izgnati, zato so si najeli Krenovo hišo. Sumi se, da je nekdo zažgal nalašč zato, da bi cigane izgnal iz občine. Škoda je pokrita z zavarovalnico pri »Slovijci«. Prva je prihitela k požaru škofjevaška požarna bramba pod vodstvom gosp. Florijana Vrečka, pozneje tudi celjska. — Iz St. Jurja ob Tab. nam poročajo: V I. in II. razredu tukajšnje ljudske šole so ustavili zaradi ošpic med otroci pouk. — Odlikovan je Cesar je odlikoval davčnega eksekutorja Martina Schmidta v Rogatecu s srebrnim zaslužnim križcem. — Iz Trbovelj poročajo, da se je tamošnja podružnica avstrijskega »Flottenvereina« prostovoljno razdružila. — Iz Rogateca. Neznani tatovi so vlomili pri posestniku Beku in mu odnesli obleke, perila in drugih predmetov v skupni vrednosti 300 K. O tatovih ni nobenega sledu. — V Rogateci Slatini je zgorel v nedeljo ponoči hotel »Bauer«, in sicer že drugič tekom treh let. Škoda je pokrita z zavarovalnico. — Umrli je dne 2. marca na Dunaju gospa Konstancija Osterberger, hotelirka iz Ptuja. Truplo so prepeljali v Ptuj in ga pokopali na mestnem mirovdvoru.

Koroško.

Iz policijske službe. Policijski komisar dr. Iv. Ladschneider v Pontebu je prestavljen v Trst. Vodstvo obmejnega komisarijata v Pontebu pa prevzame policijski komisar dr. Weiss iz Trsta.

Kaplana iščejo. Za kaplanom Francem Unkelnom, ki je doma v Lineu iz Renskega in je služboval delj časa na Korškem, zadnjič v bližnji okolici Sentvida, je izdala oblast tiraloči zaradi raznih hudodelstev proti naravnosti. Kaplan, ki ima na cesti celo vrsto pregrah proti de- vištvu, je pred kratkem pobegnil. V gotovih krogih se govori, da so zlo- žile Marijine device tamošnjega okraja za več maš, da bi pobeglega gospoda ne dobili.

V Selah nad Borovljami nade- ljujejo šolarji slovenskega razreda štrajk. Nemškutarski učitelj jih je

tako pretepal, da so se ustavili in da nočejo več hoditi v šolo. S pretepa- njem je hotel učitelj otroke prisiliti, da bi zapustili slovenski razred in prestopili v nemški razred, kjer je le neznatno število otrok. Naši malčki tega niso storili in sedaj štrajkajo. Minuli teden je bil v Selah okr. gla- var pl. Rainer in je tozadevno kon- feriral s krajnim šolskim svetom in starši šoloobveznih otrok. Selani se tudi najhujšem terorizmu ne bodo udali. Čast in slava jim!

Samomori vojakov se vedno bolj pogosto dogajajo. V Beljaku se je ustrelil 29. februarja lovski četovod- ja Majer, večeraj pa zopet lovec Josip Huttenbrenner. — Vzrok neznan. Samomorilec se je ustrelil z vodnim strelom, ki ga je skoro po- polnoma raztrgal.

Primorsko.

Iz finančne službe. Pisarniški oficijal Andrej Križmančič v Trstu je imenovan za pisarniškega adjunk- ta v IX. in kancelist Anton Del Cott za oficijala v X. činovnem razredu.

Tržaški občinski svet ima danes svojo 10. redno sejo. Na dnevnem re- du je zopet specialna debata glede prevzetja mestnega tramvaja od tr- žaške tramvajske družbe. Socijalni demokrati bodo vstrajali v obstruk- ciji.

Izprti tržaški zidarji. Večeraj so se končala pogajanja tržaških zidar-jev in delodajalcev. V tozadevni po- godbi so natanko določene mezde, de- lavni čas in druge pravice zidarjev, kakor tudi delodajalcev. Po dovrše- nem pogajanju so napravili izprti zi- darji — bilo jih je okoli 3500 — iz veselja vsled uspehov, ki so jih do- segli, po mestu slavnostno obhod in sicer čez Korsu pred delavski dom, kjer so se mirno razšli.

Novo vojaštvo v Trstu. Večeraj je prišel iz Dunaja premešeni 32. polk »Cesarice in kraljice Marije Te- rezije« v Trst. Prva dva bataljona s štabom sta prišla dopoldne, 4 bata- ljon pa popoldne. Tretji bataljon te- ga polka pa ostane v Budimpešti.

50letni jubilej tiskarja. Višji strojnik v Lloydovi tiskarni Josip Formaro je obhajal večeraj petdeset- letnico svojega poslovanja kot tis- kar. V Lloydovi tiskarni služi For- naro že nad 30 let.

Zaklan novorojenček. V okolici mesta Trsta so našli otroci, ki so se igrali, pod nekim drevesom zavoj, v katerem so našli novorojenčka de- kljico, ki je imela skoro popolnoma npreznan vrat. Matere še niso izle- dili.

Poboj na parniku. Takoj po od- hodu parnika »Ocean« iz pristani- šča New York sta se sprla mornar Simon Simončič in kurjač Janez Li- sica. Med prepriom je potegnil Simo- nič samokres in ustrelil Lisico v prsi. Večeraj je priplul parnik v Trst in je kapitan izročil zločinca poli- ciji.

Prijeti vlomilci. Kakor smo že poročali, so vlomili v Trstu v noči od 11. na 12. m. m. tatovi v tobakarno Amelije Tragerjeve na cesti Gin'la in odnesli za okroglo 1200 K tobaka, znak in razglednice. Pred kratkim so aretirali dva vlomilca in sicer ne- kega Avg. Grattonija in nekega Iva- na Dubaja. Večeraj pa so prišli na sled razpečevalcem pokradenega bla- ga in so aretirali štiri osebe. Proda- jali so znamenje in koleke po jako niz- kih cenah. Za 102 K raznih kolekov so prodali za 65 K. Razglednice so prodali še veliko ceneje.

Nezgođe. Žena delavca Sezovi- ča, Katarina, je prinesla kot običaj- no kosilo svojemu možu k gradbi ne- kega novega poslopja za vojno mor- narico v Pulju. Na stavbnem prosto- ru jo je zadel neki elevator in jo vrgel z vso silo ob tla. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer je v kratkem umrla. — Ob botaničnem vrtnu v Tr- stu se je zastropila 19letna deklet- Medea Godina s očetovo kislino. Vzrok samomora neznan, prepeljali so jo v bolnišnico.

Zločini v čenstohovskem samostanu.

Piotrkov, 6. marca.

Ze dokončano dokazilno postop- nanje je bilo na željo zagovornika Rudnickega zopet v ponedeljek otvorjeno, da se dopolnijo nekatere izpovedbe. Nato je večeraj govoril dr- žavni pravdnik.

O zapuščini p. Bonaventure je izpovedala sestra umrlega, Ana Kulamovičova, da je zahtevala za- puščino od prijorja p. Reimanna, to- da zastoj.

Priča Szymanski, slaščičar v Čenstohovu, je to potrdil in izpove- dal, da je v imenu Ane Kulamovi- čovne potem sam zahteval, naj mu prijor izroči denar in drugo zapuščini- no p. Bonaventure, toda tudi popol- noma brezuspešno. Prijor mu je re- kel: »Dobro, dobro, Karlček« — toda dal mu ni ničesar.

Zdravniško mnenje.

Dr. Gurbaki je v imenu svojih dveh tovarišev izjavil, da je bil umorjeni Vaelav Macoch napaden v spanju.

Macochova izjava.

Nato se je oglašil p. Damas Ma- coch, da bi rad še nekaj povedal so- dišču. Govoril je tako tiho, da ga je moral predsednik poklicati na stop- nice tribune. Za Macochom so stali štirje stražniki. Macoch je nato iz- javil:

»Divan sem prinesel v celico s pomočjo Zaloga. Ta je vložil vanjo truplo in jaz sem mu pri tem pomag- al. Ko je bilo vse gotovo in truplo zavito, je poklical Zaloga drugega samostanskega hlapca Blasikieviča in oba sta odnesla divan ven. Blasi- kievič je vprašal, kaj je v vivanu, da je tako težak, toda izvedel ni ničesar o truplu. In še par besed hočem iz- pregovoriti o Heleni Macochovi. Pri- peljal sem se z njo v Varšovo ter ji povedal, da je njen mož odšel v Ame- riko. Ko je to slišala, je omedlela. Ko se je zopet zavedala, je jokala ter me pošiljala za njim, da bi poiskal Va- lava. Šele tedaj sem ji povedal resni- co. Toda ona mi ni verjela. Ko sem jo o tem prepričal, je hotela iti na poli- cijo, da me naznani. Jokaje sem jo prosil, naj tega ne stori, na kar je zahtevala, naj se sam naznamim. Ko tega ni dosla, sem ji grozil z re- volverjem. Dajal sem ji denar, toda ona ga ni sprejela. Helena ni nikdar sama od mene zahtevala denarja. Dajal sem ji vse dobrovoljno.

Izjava p. Olesinskega.

Tudi p. Olesinski je hotel poda- ti dodatno izjavo, v kateri je rekel: »Macoch je rekel o meni, da me je videl prihajati iz samostanske bla- gajne. To je popolnoma naravno. Vsakdo me je mogel videti, vsaj sem bil takrat zakristan in mi je ta posel poveril prijor. Toda nihče, niti Ma- coch me ni videl, da bi kradel.«

Na to je ob pletnem razburjenju izjavil p. Olesinski: »P. Bonaventu- ra Gavečnik je imel pod tlami skriven orodalek. Tam je shranjeval denar. Imel je tudi svoj ključ od samostan- ske blagajnice in ključ od vrat. Njegov zaklad, ki ga je imel skritega v tleh, so nekega dne zasledili. Za- klad je kmalu nato izginil in p. Bo- naventura je prerglasil, da je bil okra- den. Koliko je bilo tega denarja, ne vem povedati. Vsi pa vemo, da ga je bilo mnogo. Pred svojo smrtjo me je pozval p. Bonaventura v svojo celico ter mi rekel, da naj izpod di- vana potegnem skrinjo z denarjem ter skrijem denar v tla. Našel nisem ničesar, in takrat je začel umirajoči vpiti, da je bil okrađen. Hotel je, naj se pošlje po policijo. Po njegovih smr- ti mi je dal Macoch tisoč rubljev ter mi rekel, da je ta denar p. Bonaven- ture. Obenem me je prosil, naj od- dam denar prijorju. Nato je Olesin- ski prosil predsednika sodišča, da sme to povedati Macochu v brk.«

Olesinski in Macoch pred križci- som.

Sodni dvor je temu privolil, na kar sta se Macoch in Olesinski postavi- li pred križci in Olesinski je re- kel Macochu v brk:

»Povem ti, zakaj si moril! Umor je bil posledica tvoje tatvine.«

Macoch je pri tem dvigal roke proti križu.

Olesinski: On ni vzel denarja iz samostanske blagajnice...

Macoch: Ne bi torej potreboval ključa, če bi kradel v celici p. Bonaventure. Nato je govoril državni pravdnik.

Občni zbor »Čebelarkega društva«.

Čebelarstvo se je v zadnjih letih med Slovenci zopet zelo povzdignilo. Izključno zasluga pri tem ima izbor- no delujoče »Čebelarsko društvo«. To je bilo sedaj edino društvo med nami, ki ni poznalo nikakih stran- karskih strasti. Parkrat je bil v od- boru kak goreč klerikalec, a vsikdar je zapustil v društvu žalosten sled. Po znanem poneverjenju je bilo že društvo na robu propada, toda vni- ti čebelarji so se z vso vneto zavze- li za društvo. V teh kritičnih časih je bil glavna opora društva gospod nadučitelj Črnagoj. On je preudaren mož in izvrsten čebelar. V zadnjih letih je pa društvo tako uspešno de- lovalo, da si je pridobilo splošno za- upanje. Nakupilo in razdelilo je več panjev in drugih potrebščin. Čeba- larska predavanja in shodi so se pa čebelarjem tako priljubili, da so po- več ur daleč hodili poslušat predava- telje. Najmarljivejši in najpriljublje- nejši med predavatelji je gotovo g. nadučitelj Likozar. Ni ga čebelarja med Slovenci, ki se le kolikaj zanima za napredek čebelarstva, da bi ome- njenega gospoda ne poznal in ne čis- lal. Društvo nam je po trdnopolnem delu preskrbelo tudi brezdvajni- sladkor za pitanje.

K občnim zborom je vsaka po- družnica poslala svojega zastopnika. le bližnji udje so se obnega zboru udeležili v večjem številu. Tako smo mislili tudi letos. Kakor pa sem po- snel iz Čebelarja, je bilo letos druga- če. Zanimalo me je poizvedeti in to tem bolj, ker nisem v vašem cenje- nem listu nič bral, kako se je letoš- nji občni zbor vršil. Zvedel sem prav zanimive stvari. Ker klerikal- ci brez sleparije sploh ne morejo ži- veti, so svojo prirojeno navado ude- stvili tudi na občnem zboru čebelar- skega društva. Kakor znano je »Če- belarsko društvo« popolnoma nepo- litično društvo in ni bilo do sedaj v tem oziru prav nikake tožbe. Čeba- larji smo se zbirali na raznih shodih in prireditvah brez ozira na stran- karstvo. Bil sem sam parkrat priča, kako v lepi slogi so bili čebelarji med seboj. To pa ni bilo vseh našemu sadjarskemu nadzorniku Humeku. Ker je on sam koritar, zato boče da bodi »Čebelarsko društvo« koritar- sko društvo. On je na tistem vabil bolj »zanesljive« čebelarje na občni zbor, a ker med nami ni mnogo ne- značajnežev in ker smo bili vsi z do- sedanjim društvenim delovanjem zadovoljni, je bila udeležba od nje- gove strani prepičla. Kakor mi je bilo povedano, je on prinesel že ti- skane kandidate.

Priporovarjal in slepil je navzoče čebelarje, da bo moralo društvo pro- pasti, ker dežela in država ne dasta podporo, ako ne volijo teh mož. Pri tem nečednem poslu mi je pomagal baje neki tobačni uradnik in neki agent. Obiljnil je tudi vsakemu nav- zočemu »čebelarju izda« no podporo, ako bo kaj potreboval. Ker nobeden navzočih ni hotel pojasniti, kakne na- mene ima dični Humek, zato je šlo mnogo navzočih čebelarjev na lim in je volilo z njim, ne da bi bili vedeli, da s tem podpirajo nenasitne kleri- kalne koritarje. Gospodu Humeku priporočamo, da bo na prihodnjem občnem zboru že lahko poročal, da je deželni odbor sklenil, da bo za na- prej pobiral deželne naklade samo od klerikalcev. Liberalce bo oprostil naklad, ker jim tudi podpora ne dovo- li. Od njega pa pričakujemo, da bo- mo že v prihodnjem Čebelarju brali, da je odklonil del svoje plače, kar je dobiva od liberalcev in t. j. več kot polovica. Nerazumljivo nam je, kako moreta v taki družbi vstrajati g. profesor Verbič in tovarnar Znidar- šič. Kako more biti gospod profesor namestnik možu, kakor je Zarja opi- salsia predsednika notarja Hafnerja. Mogoče je le dvoje. Ali se iz odbora odstranijo notar Hafner, Humek in Babnik, ali pa v odboru ni prostora za prof. Verbiča in tovarnarja Zni- daršiča. Z gospodom Rojinom bomo pa obračunili pri prihodnjem ob- čnem zboru. Ako ima toliko masla na glavi, da se ni upal iti na sunce, se mu bode sedaj še bolj topilo, ker se je vsedel k prevroči peči.

Tudi staremu odboru moramo malo očitati, da ni prav ravnal, ker ni navzočim čebelarjem pojasnil raz- mer. Kolikor nam je iz računskih za- ključkov znano, je bila vsa podpora vseh let 400 K od deželnega odbora. Država pa gotovo ni toliko pristan- ska, da bi ne dala društvu podpore, ako bi bil na čelu društva pošten mož strokovnjak namesto nestrokovnja- ka notarja Hafnerja, ki se na taka očitavanja ne upa poiskati zadoščanja. Pri prihodnjem občnem zboru bo na- lega vseh pravih čebelarjev, da se izvoli odbor, ki bo stroga nepristan- ski, da bo moglo društvo tako napre- dovati, kakor je do sedaj. Letošnje leto bomo že vreholeli, kakor smo že več klerikalnih napadov. Klerikal- cem je vsikdar mar le za bisago in strankarstvo, nikdar pa za splošni blagor. Sramota je, da se hočejo ljudje, ki za društvo niso še prav nič storili, polastiti istega v svoje uma- zane strankarske namene. Prihod- njič se hočem podrobneje baviti s Humekom kot sadjarskim nadzorni- kom, da bo vsaj javnost vedela, ka- ka luč je na tem polju.

Dnevne vesti.

+ Ravnatelj magistratnih ura- dov g. Ivan Vončina je sedaj stopil v stalni pokoj. Gospod Vončina je služboval od l. 1874. do 1881. kot konceptni praktikant in vladni kon- cipist pri c. kr. deželni vladi v Ljub- ljani in pri c. kr. okrajnih glavar- stvih v Postojni, v Logatecu in v Ra- dovljici, od l. 1884. naprej pa pri mestni občini ljubljanki in sicer 2 1/2 leta kot magistratni tajnik, 1 1/2 leta kot drugi magistratni svetnik, kot prvi magistratni svetnik in župa- nov namestnik pa nad 26 let. Leta 1896. mu je občinski svet ljubljanski podelil naslov ravnatelja ma- gistratnih uradov, cesar pa viteški križec Franc. Jozefovega reda. V dolgih letih svojega službovanja na mestnem magistratu si je gospod ravnatelj Vončina pridobil največje zasluge za mestno občino in za ljub- liansko prebivalstvo. Dasi preob- žen s delom, je vse poele vodil in

opravljal z največjo vestnostjo in čudovito vztrajnostjo. Živel je samo svojemu uradu, magistratu je posve- til vse svoj čas in vse svoje moči. Kdor je kaj potreboval, kdor je iskal sveta in pomoči, vsak se je zatekel k ravnatelju Vončini in vsakemu je z vso ljubeznivostjo in postrežljivost- jo storil vse, kar je mogel. Zapuša- joč magistrat, ponese gospod ravnate- lj Vončina lahko s seboj zavest, da ga spoštuje vse ljubljansko prebival- stvo, in da mu je od srca hvaležno za vse, kar je storil posameznikom in celi občini in mu želi naj bi zdrav in srečen še mnogo let užival pokoj.

+ Klerikalci in slovensko gledališče. Klerikalci so kar preko noči postali največji prijatelji igralske umetnosti in slovenskega gledališča. Če bi se smelo verjeti »Slovenec«, so bili klerikalci tisti, ki so bili ustanov- itelji slovenskega gledališča in ki so edini rešili to slovensko gledali- šče, da že ni zdavna propadlo. »Du- hovniški krogi so gojili gledališke predstave že za Valvazorjevih časih, pozneje so bili ravno jezuitje, ki so dramatično umetnost na Kranjskem zopet poživili in kar se tiče katoli- ško - narodne stranke, najdemo že v resolucijah katoliških shodov zabe- leženo največje zanimanje za dra- matsko umetnost.« — Tako piše »Slovenec« in s tem je seveda kakor pribito dokazano, da so bili kleri- kalci vedno in vselej prijatelji in pospe- ševatelji dramske umetnosti, zlasti pa slovenskega gledališča. In kakšni prijatelji! Spominjati se je treba sa- mo na razne katoliške shode, kako so tam klerikalci gremli proti sloven- skemu gledališču kot viru vsega zla in kot razhedisu razuzdanosti ter pozivali klerikalne poslance, naj po- skrbijo za to, da ne bo dežela za tako podjetje potrošila niti vinarja. Tako je zabeleženo v slovenski zgodovini »zanimanje katoliških shodov za dra- matsko umetnost! In v tem »zani- manju« za dramsko umetnost so nato klerikalci proglasili v deželnem zboru načelo, da se iz deželnih sred- stev ne sme dati niti ficka za gleda- lišče, ki ni ničesar drugega, kakor zgolj zabavišče frakarjev in meša- nov. Takrat so predlagali, naj se vsa- ka deželna podpora gledališču črta. Do takrat je dobivalo slovensko gleda- lišče borih 12.000 K deželne pod- pore in še to so hoteli zavodu odjeti klerikalci. Da vsaj to prepričijo in rešijo slovensko gledališče gmetne- ga propada, so bili naprednjaki pri- siljeni skleniti z nemškimi velepo- sestniki sporazum, katerega glavna točka je bila zagotovitev deželne pod- pore — deželnemu gledališču. Na- prednjaki so torej takrat rešili sloven- sko gledališče propada, klerikalni kuli v »Slovenec« pa si upa pisati: »V deželnem zboru so liberalci za ča- sa zveze z Nemei slovensko gleda- lišče jako mačehovsko podpirali in sploh je takrat liberalna večina gleda- lišče tako zavozila, da zdaj nika- mor naprej ne more.« Tako perfidno more pisati samo moralna propalica brez iskre poštenosti. Naprednjaki da so slovensko gledališče mačehovski podpirali, to si upa zapisati glasilo tiste brezdomovinske stranke, ki je takoj, ko je prišla na krmilo v deželi, odtegnila slovenskemu gledališču vsako deželno podporo! Ob takšnem cinizmu človeku zastaja kri v žilah in nehote ga zasrbi pest, da bi lopo- vom brez poštenja in morale, ki ma- žejo predale »Slovenca«, pošteno pre- rahljaj njihovega rojstva grešne ko- sti. Saj kaj drugega bi tudi ne zaslu- žili! — Sicer pa, ako se klerikalci ho- čejo res igrati z gledališkim vpraš- njem, svobodno jim. Naj gledališče enostavno zapro, ali pa ga prevzemo v svojo režijo, nimamo nič proti temu. V prvem slučaju bodo pokazali svoje kulturno pojmovanje, v drugem slučaju pa bodo izkusili, kaj se pravi vzdrževati — gledališče. Da pa v tem slučaju ne morejo računati z mestno podporo, je jasno kakor na dlani!

+ »Moralčen pritisk klerikal- ne delegacije.« V »Slovenec« čita- mo: ... »župan je jel nervozno zvoni- ti in zatrjevati, da še ni vse odklon- njeno. Tako silen je moralčen pritisk naše delegacije.« — Kolosalno, kakšen »moralčen pritisk« izvršuje! Pomislite, župan mora zvoniti radi Štefeta in dr. Zajca, ki se vedeta ka- kor dva paglavca, kakor dva rovtar- ska pijančka, katerima je zaužiti je- rušn zmešal možgane. In to je »mora- ličen pritisk« klerikalne delegacije, na katerega je »Slovenec« tako silno ponosen, da z največjo resnostjo piše, da mora »liberalna večina — kloniti pred zastopstvom Eseeles.« Da, »kloni- ti«, ker resni ljudje se ne pečajo z otročaji in paglavci, če pa je treba z njimi razračunati, pa vzamejo v roko — leskovo. In zdi se, da bi dr. Zajec in Štefe prav nujno potrebo- vala še »masti leskove« in da bi bil tak »moralčen pritisk« vsaj v toliko za nju vzgojevalno sredstvo, da bi uvidela, da se je v občinskih zbornici treba vendarle nekoliko drugače vesti, kakor v kavi zakotni beznici, na katero sta častivredna gospoda Štefe

dobro prilagodijo celotnemu delu. Čuti se pa, da biva domena kompozicijske tehnike bolj v vokalnih stavkih nego v instrumentaciji. Skladatelj si je prikrojil lasten slog, kateremu je vtisnil svojo individualiteto. Obžalujemo, da ni podložil skladbi latinskega ali nemškega besedila; lahko bi se izvajala izven slovenske zemlje. Še nekatere opazke. Takoj prvi bariton - solo »Vstani, vstani!« me je ganil do solz. Presenečila me je ugleditev besed; ker tvoj glas je sladak. — Eden najlepših zborov je damski zbor »Zima je proč, ki fascinira poslušalca s kontrastom med Adagio in Allegro. Mogočno vpliva tudi zbor »Nikar od nas, Devica«, zlasti stopnjevanje koncem zboru. O umetnosti flavto — solo se da prerekavati. V drugem delu vzbujajo pozornost genijalni zbor: »O smrt«. Malo je zborov, ki s priložnostmi sredstvi tako neposredno vplivajo na nas. Mojster je, kdor s pičilni sredstvi veliko pove. Po tem stavku, katerega bi najraje primerjal gotskemu stolpu, kako pomirljivo deluje tenor-solo »Kdo je ta?« biser lepega solopetja. V tretjem delu mi imponirajo fugirani aleluja — stavki, ki kažejo, kako je kontrapunktska prešla skladatelj v meso. Zelo se mi je prikupil sopranski solo »Glej od vzhoda« s koloraturno arijo »Večno je usmiljenje«. — Iz dvospeva »Zdrava, ti priroda čudežna« veje Mendelssohnovo veličje in je záse prava kabinetna točka. Veličastna je koracnica v III. delu, ki se ji pridružuje zbor z mogočno alelujo. Vijoliński solo se mi zdi nekoliko trezen. Sklepní zbor, ki je namenjen za velike mase, veličastno sklensk skladbo, ki mi je osladila že marsikatero uro. Dan produkcije bo za skladatelja časten dan. Zapel je »Brezmadežni« slavo-spev iz cele, polne duše — kajti cela »Assumptio« je molitev. V tem smislu naj tudi slavno občinstvo sprejme lepo delo. Vse, kar naredi človek, je nepopolno, pomanjkljivo in vsako človeško delo ima hibe. Človek ni vedno enako razpoložen, nima za vse položaje enakega čuta, se utruidi, ako je delo obsežno. Vendar nobeno delo v celoti ne izgubi vrednosti, če se v podrobnosti pokaže kaka hiba. Kdor gleda s hriba pokrajino z daljnogledom, ne bo imel celotnega vtisa, s prostim očesom bo videl celo podobo, čeudi ne na drobno, in ta podoba mu bo ostala v spominu. Tako nekako moramo presoditi tudi glasbena dela. Ako skladba s celim aparatom dopada in mogočno vpliva na naš čut in našo voljo, tedaj smemo mirno reči: skladba je lepa, zdrava, dosega svoj namen. S takimi načeli hočemo poslušati oratorij in tedaj se bo vstvarilo v nas pravična sodba.

Razne stvari.

* Pet igralcev utonilo. Bruselj, 6. marca. Pet igralcev mestnega gledališča v Angersu je napravilo na čolnih izlet na reki Sarthe. Čoln se je prevrnil in vseh pet igralcev je utonilo.

* Solarji — roparji. St. Gallen, 6. marca. Policija je včeraj aretirala tri gimnaziste in dva vajenca, ki so v zadnjem času izvršili več nego trideset vlomov. Gimnazisti so nosili vlomilno orodje pri sebi v šolski slobici.

* Železniška nesreča. Praga, 6. marca. Na postaji Velim se je včeraj dogodila grozna železniška nesreča. Krojaški pomočnik Klouda se je s svojo ljubico Ano Lykovo sprehajal ob železniškem tiru. Mimo vozeča lokomotiva je zgrabila Kloudo ter ga raztrgala. Tudi njegova ljubica je prišla pod kolesa ter je bila grozno razmesarjena.

* Pariški umor. Liege, 6. marca. Mestnega svetnika Depuchona, njegovo sestro in nečakinjo so našli včeraj jutraj v stanovanju umorjene. Ponoči so vlomili roparji v njihovo stanovanje ter so ustrelili Depuchona. Ko ste obe dame začuli strele, ste prihiteli v sobo mestnega svetnika. Roparji so ju ubili s sekiro. Nato so oropali stanovanje ter pobegnili. Policija jih zasleduje.

* Častnik in hišnik. Temešvar, 6. marca. Včeraj je prišlo med poročnikom 20. artiljerijskega polka Elemerjem Inhasom in hišnikom hiše, v kateri je poročnik stanoval, do prepira. Poročnik je potegnil sabljo, ki mu jo je pa hišnik iztrgal iz rok ter vzel. Ko je prišel popoldne poročnik v spremstvu petindvajsetih vojakov, da vzame sabljo, se je pred hišo nabrala velika množica ljudi. Častnik je ovdil hišnika sodišču.

* Komičen ukaz pariškega policijskega prefekta. Ker je bil policijski stražnik Garnier na trgu Ilavre umorjen, je izdal policijski prefekt ukaz, naj policijski stražniki vselej, kadar hočejo šoferji po izvršenem zločinu pobegniti, prerežejo na avtomobilu kakvokaste obroče. To je ravnotako, kakor tudi, ki je nasvetoval vrabcem natresti soli, če se ga hoče ujeti.

* Zgodilo se je na Japonskem. Ker je vlak, s katerim se je vozil japonski cesar z manevra, skočil s tira, je moral cesar čakati eno uro v ne-

pokritem čakališču. Železniški uradnik, ki je imel takrat službo, je skočil pod vlak, ki ga je povozil. V pisnu, ki ga je zapustil, pravi, da je bila njegova dolžnost, da je za zadrego, v katero je spravil cesarja, odina kazen, da se sam umrti.

* Milijonarjev konec. Ubožnica v Osjeku je dobila novega, originalnega prebivalca. V ubožnici se je naselil bivši milijonar Feliks Lay, ki je pred časom igral v dunajskih visokih krogih veliko vlogo. Lay je na tragičen način poskusil kolo sreče. Reven kot cerkvena miš se je vrnil v svojo domovino in v resnici ni vedel, kam bi položil svojo glavo. Dokler je živel v sijajnih razmerah, je imel mnogo prijateljev — a zdaj... Siromak je tudi vitez Franz Jožefovega reda.

* Sofoklejeve tantijeme. Stari Sofoklej torej še vedno živi. Bil je sin bogatih staršev, jako dobro vzgojen, lep mož in razenega še velik pesnik. Toda sreča mu je ostala še zvesta v 20. stoletju, kajti l. 1912 — torej 300 let po njegovi smrti — dobiva še tantieme. To je pred kratkim zvedel o Parizu Raymond Duneau, brat znane bosonoge pesalke Isidore. Pred kratkim je priredil v gledališču Chatelet predstavo »Elektro« v grščini in je bil zelo iznenađen, ko mu je francosko »Društvo avtorjev« v Sofoklejevem imenu sporočilo, naj plača tantijeme. Raymond Duneau je začetkoma mislil, da je to kaka zmota, in je odpisal, da je Sofoklej že zdavnaj mrtev in da nihče niti njegove vdove ne pozna. Društvo je pa odgovorilo, da se v tem slučaju zadovolji z 2%, da pa ne more s principa odstopiti od svoje zahteve.

* A la Jeglič. Nad občino Ždiar pod Tatro so proglasili cerkveno prokletstvo, to se pravi, da v tej slovaški občini, ki šteje 1340 dobrih, nenavadno pobožnih ljudi, ne smejo zvoniti, maševati, krstiti, poročati, deliti zakramentov itd. In zakaj se je to zgodilo? Od l. 1879. je bil v tej občini župnik Pavel Háber. Pred petimi leti so tam nastavili za kaplana Jana Hvizdoša, ki je po smrti župnika dobil od graščine Hohenloheje župnico. Dokler je Hvizdoš streljal, ribaril, jездil s knezovimi uradniki, je bil v milosti gospode. Toda ta naklonjenost ni trajala dolgo. Hohenlohe hoče kupiti Tatro in tako je kupal hišo za hišo, posestvo za posestvo. Če kak kmetovalec ni hotel prodati svojega posestva, tedaj so ga toliko časa šikanirali, da se je moral udati. Tedaj se je pa Hvizdoš postavil na stran ljudstva proti graščinski gospodi. Takrat pa je patronat pozval škofa, naj prestavi Hvizdoša. Škof je prestavil župnika ter razpisal za faro v Ždiaru konkurz. Ljudstvo in duhovniki so prosili škofa, naj pusti Hvizdoša v Ždiaru. Hvizdoš je proglasil, da ga prenežno hoče orožniki iz fare — a tedaj je bilo proglašeno cerkveno prokletstvo nad faro. Maše se ne berejo, mrtvi se pokopujejo brez duhovnika, otroci se ne krste in vsako noč varuje 10—20 kmetovalec župnika Hvizdoša v šoli, da ga ne odpeljejo orožniki tekom noči. Torej popolnoma a la Jeglič...

Telefonska in brzojavna poročila.

Velik uspeh poslanca dr. Ravniharja. — Ljubljanski telefonski omrežje. Dunaj 7. marca. Ponovnim intervencijam ljubljanskega poslana dr. Ravniharja se je posrečilo, da se je vlada odločila od 20 milijonov, ki so določeni za zgradbo državnih telefonskih zvez, določiti

za Ljubljano 200.000 K

za izgradbo ljubljanskega lokalnega telefonskega omrežja. Ljubljana naj dobi dvojno napeljavno in naj se polože kabli. Povečala se bo telefonska centrala na kapaciteto 1000 naročnikov. Sedaj se poslanec dr. Ravnihar trudi doseči za Ljubljano ugodnejše medmestne telefonske zveze s tem, da se Ljubljana priklopi tretji progí Dunaj-Trst.

Politično breme na Ogrskem in v Avstriji.

Dunaj, 7. marca. Danes ob 1. pop. je bil ogrski ministrski predsednik grof Khuen sprejet od cesarja v avdienci. Dopoldne je imel grof Khuen dolgo posvetovanje z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom. Rezultat posvetovanja in avdiencie ni znan. V političnih krogih pa se za-trjuje, da je sporočil Khuen cesarju soglasni sklep ogrskega ministrstva, ki vstraja na znani resoluciji. Če odkloni cesar sklep ogrskega ministrskega sveta, bo Khuen zaprosil za demisijo, ki bo brez dvoma sprejeta. Kaj bo potem, o tem se glase vesti različno. Najresnejša je baje verzija, da bo cesar po-

veril Khuenu, da provizorično vodi posle naprej ter ga bo pooblastil, da odtegne brambni predlog v ogrski zbornici. Z druge strani se za-trjuje, da se vrše glede nasledstva po sedanjem ogrskem ministrskem predsedniku že uspešna pogajanja. Imenujejo se tudi že imena Lukacz in Burian ter celo Weckerle. Toliko je gotovo, da je

demisija Khuena

neizogibna, in da je vsled tega tudi

brambna predloga propadla.

Vedno izrazitejše se čuti ta kriza tudi že v avstrijskem državnem zboru. Jutri naj bi se pričelo prvo branje brambne predloge, kar pa je sedaj brezpredmetno. Trdi se, da namerava vlada stvar zavleči, dokler se položaj ne razjasni. Kartelna debata se podaljša do jutri in še le v torek je pričakovati odločitve. Vlada je v zelo neprijetnem položaju, ker ne more računati na odobritev vojaškega provizorija Slišijo se tudi vesti, da so dnevi Stürgkhovega kabineta šteti in da v kratkem

Stürgkh demisi onira.

Sedaj se presojajo tudi Stürgkhove zmognosti v popolnoma drugi luči in bolj strogo. Splošno je naziranje, da Stürgkh ni mož, ki bi mogel uspešno vladati. Slišita se tudi že dva imena Beck in Heinold.

Dunaj, 7. marca. Cesar je Khuenovo demisijo sprejel. Pri cesarju je bil danes v avdienci tudi zunanji minister grof Berchtold.

Dunaj, 7. marca. Khuen je konferiral tudi z zunanjim ministrom Berchtoldom in načelnikom cesarjeve kabinete pisarne Schiesslom. Za-trjuje se, da je cesar poveril Khuenu nalogo, da provizorično vodi posle naprej dokler kriza ni razjasnena.

Državni zbor.

Dunaj 7. marca. V današnji seji državnega zbora so na dnevnem redu poročila draginjskega odseka. Kot prvi je govoril poslanec Cech, nakar je minister za javna dela Trnka razvil v imenu vlade pomisleke proti predlogu. Ko je govoril še poslanec Kuranda, se je razvila debata o nuinem predlogu poslanca Körnerja. Sedaj govori poslanec dr. Ravnihar.

Du aj, 7. marca. Koncem današnje seje bodo najbrže predložili socialni demokrati predlog, da se odstavi brambna reforma z dnevnega reda. Debata o kartelnem vprašanju ne bo danes končana in se bo vršilo glasovanje v torek. Kritični položaj v parlamentu se bo tedaj rešil šele v sredo.

Želje Bosne in Hercegovine.

Dunaj 7. marca. Deputacija bosanskega deželnega sveta pride danes na Dunaj ter bo vsprejeta jutri od skupnega finančnega ministra Bilinskega v avdienci. Deputacija izroči tudi ministrskemu predsedniku Stürgkhu memorande o važnih bosanskih deželnih zahtevah. En memorandum se bavi z vojaškimi zadevami, drugi izraža utemeljene želje glede železnice. Tretji memorandum se bavi z državnopravnim vprašanjem.

Svinjarski klerikalni občinski svetnik.

Dunaj, 7. marca. Proti krščansko-socialnemu mestnemu odborniku Strohu so uvedli kazensko preiskavo, ker se je spozabljal nad mladoletnimi fanti.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 7. marca. V ogrskem državnem zboru se nadaljuje obstrukcija. V jutrišnji seji državnega zbora bo izjavil Khuen imenom vlade, da je podal svojo demisijo. — Ogrski parlament bo nato za nekaj časa odgođen.

Francoska in njena armada.

Pariz, 7. marca. Vojni minister Millerand je govoril prednočnem na nekem banketu ter je poudarjal med drugim: Ni brezuspešno preteklo zadnjih 40 let od nesreče naše države. Žrtve za vojsko niso bile brezplodne. Ne da bi hoteli izzivati ali se morda le hvalisati, moremo in moramo priznati, da imamo Francozi lahko zaupanje do svoje armade. V dneh lanskega leta, ki so bili skoro neznosni, je Francija ostala mirna, ker se je zavedala svoje moči. In če se kdo zaveda svoje moči, lahko to tudi pokaže. Zato sem članom te armade povedal sledeče: Dežela, francoska republika, ima do vas popolno zaupanje, razumeli pa bodete, da v svrhu vašega napredovanja sodijo o vaših zmognostih in o vaših zahtevah edinole vaši predstojniki. — Končno je izjavil Millerand, da mora v interesu Francije od njega predloženi zakon »O vojnem zrakoplovstvu« proreči v najkrajšem času. Tozadevno se je obrnil, kot pri vseh važnih zadevah tudi na časopise za podporo in priporočilo. Poudarjal je, da je za državo merodajno v vsakem slučaju dejstvo, da ima močno in krepko delazmožno armado in upa, da ga bosta v tem podpirala najmogočnejša zapovedovalca časopisje in ljudsko mnenje.

30 let srbskega kraljestva. Belgrad, 7. marca. Povodom 30-letnice srbskega kraljestva je imela srbska akademija znanosti slavnostno sejo, ki so se je udeležili tudi kralj Peter in člani vlade.

Rusko brodogje pred Bosporom. Carigrad, 7. marca. Za-trjuje se, da ima rusko brodogje nalogo, takoj kakor hitro se pojavi italijansko brodogje pred Dardanelami, odpluti v Bosporus.

Ob sirskej obali.

Frankobrod, 7. marca. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Beirut, da namerava Italija v kratkem bombardirati kako mesto ob sirskej obali.

Stavka na Angleškem.

London, 7. marca. Včeraj je moralo zopet več tovarov, zlasti železne industrije, ustaviti delo. Nad 1 milijon delavcev je zopet brez kruha. Tudi ladjedelnice na severu Anglije so morale zmanjšati svoj obrat. — Pogajanja se nadaljujejo.

London, 7. marca. Več plinaren je moralo vsled stavke ustaviti delo, ter je mnogo mest zavitih v popolno temo. Ljudje si pomagajo s svečami in petrolejkami.

Vpliv angleške stavke.

Bochum, 7. marca. V rudarskem okrožju ob Ruhri se pojavlja nevarno gibanje za stavko, ki bo baje proklamirana v nedeljo.

Dunaj, 7. marca. Iz Španije prihajajo poročila, da se pripravljata tudi tam stavkarsko gibanje.

Varšava, 7. marca. Rudarji na Ruskem Poljskem se pripravljajo na stavko.

New York, 7. marca. Dosedaj stavka je 300.000 rudarjev v Severni Ameriki. Rudarji zahtevajo 20% zvišanje mezde ter groze s splošno stavko.

Hmelj.

Norimberg, 7. marca. 80, 60, kupčija mirna, cene medle.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Dobivanje zob

Dojenčki, ki prve mesece življenja dovoljno uspevajo, so med časom dobivanja zob večkrat nevšečni in ne napredujejo telesno. Da se takim otroku in materi neprijetnim okolnostim izognemo in malim zagotovimo uspešen razvitek, je priporočati, da jim redno dajemo

Priznava samo to znamko — ribicem — znak Scottovega polstopanja.

Scottove emulzije

in sicer najbolje še predno prično dobivati zobje. Starši bodo nato kmalu spoznali, kako lahko je njih najmlajši prestal sicer tako neprijetni čas dobivanja zob in kmalu se mu bo v ustih zasvetila vrsta lepih belih zobčkov.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottove emulzije. Znamka »Scott« je, ki je vpeljana še čez 35 let in izmerila je dobro kakovost in učinek. Cena izvratni steklenici 2 K 50. Dobi se v vsaki lekarni.

Mnenje gospoda dr. L. Ungerja, profesorja specialitike nauka za otroške bolezni na e. kr. vseučilišču Dunaj.

Gospod J. Serravallo Trst.

Pripisoval sem ponovno Vaše Serravallovo kina - vino z železom malokrvnim dečkom in rekonvalescentom ter sem bil navadno zadovoljen z njegovim vplivom na obujenje teka in na splošno z njegovo krepi-lno močjo.

Dunaj, 15. aprila 1908.

Prof. dr. L. Unger.

Gladkost, svežost, mehkost kože se doseže le z vporabo

Brázayevoga mila s francoskim žganjem.

Dobiva se povsod. Dobiva se povsod.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 6. marca 1912.

Termin.

Pšenica za april 1912	za 50 kg	11.69
Pšenica za maj 1912	za 50 kg	11.62
Pšenica za oktober 1912	za 50 kg	10.83
Rž za april 1912	za 50 kg	10.23
Rž za oktober 1912	za 50 kg	9.94
Oves za april 1912	za 50 kg	9.93
Oves za oktober 1912	za 50 kg	8.28
Koruzna za maj 1912	za 50 kg	8.72
Koruzna za julij 1912	za 50 kg	8.64

Meteorološko poročilo.

Vilna nad morjem 300.2 Srednji zračni tlak 30.76 mm

marca	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
6.	2. pop.	728.4	8.5	sl. svzh.	dež
7.	9. zv.	730.4	5.7	sr. szah.	"
7.	7. zj.	733.3	1.5	sl. svzh.	megla

Srednja včerašnja temperatura 6.7°, norm. 2.1°. Padavina v 24 urah 18.4 mm. Sinoči se je bliskalo in slišalo od daleč gmenje.

Trgovski sotrudnik

vešč železninar in špecerist, vojaščin prost, želi s 1. ali 15. aprilom t. g.

premeniti mesto.

Naslov pove upravn. »Slov. Narodna

Aparat za valjenje

K 45 — izvali bolje nego vsaka kokoš Zastojni na poizkušnjo 3 6 0. MÜCKE, Pottendorfer štev. 41 pri Dunaju.

Starejši

Trgovski pomočnik

mešane in železninske stroke želi svojo službo premeniti

Ponudbe upravn. »Slov. Narodna

Restavracija „arodni dom“ Ljubljana

Jutri v petek večer

polenovka

na italijanski način prirejena.

Žborno črno, belo in rdeče vino.

Marija Drazil.

Poslano!

Preteklo leto napravili smo v Zg. Brnik-u pri Kranju vodovod v obsegu približno 1500 metrov. Cevi in potrebni material dobavila nam je po nizkih cenah občeznana tvrdka in edini založnik svetovnih kosilnih strojev „Deering“

Fr. Stupica v Ljubljani

Cutimo se torej dolžni izraziti omenjeni tvrdki tem potom za to čno in kulantno postrežbo vse priznanje

Obenem pa priporočamo vsom onim, ki nameravajo napraviti vodovode ali nabaviti karkoli v železniško stroko spadajočega, da se obrnejo zaupno na označeno tvrdko.

ZG. BRNIK pri KRANJU, dne 3. svečana 1912

Zorman in drugi.

Igličevje.

Pričelo se je razpoližanje. Smreke 30 — 186 cm vis. kom. 30 — 120 vin., amer. borovec 20 — 200 cm vis. kom. 20 — 250 vin. črni in beli borovec 30 — 200 cm vis. kom. 70 — 200 vin., macesen 70 — 300 cm visok kom. 70 — 300 vin. Banksov borovec 30 — 80 cm visok kom. 70 — 100 vin. Ekspozitno (inozemsko) igličevje: 100 najlepših vrst kom. 1 — 5 K. Zbirka: 100 kom. tuz. in inozem igličevja 50 — 300 cm vis. K 100 — 50 kom. K 55 — 25 kom. K 30 — 20 mil. godrnih sadik. smreke, črni in beli bor, hrast itd. 1 — 4 l. sadike 100 kom. po K 3 — 20. — Dalje: sadno, lenotno, drevedno in žalno drevje, pasmena perutnina in nje jajca za valjenje, lovski in lenčni fazani in njih jajca za valjenje. Glavni katalog na zahtevno zastoni. — Grofa Žige Bathányija Graščinska uprava Csendak pri Radgoni. 887

SUNLIGHT MILO

Na vsem svetu

je na milijone žena, ki rabijo milo Sunlight, ker se z njim da najlaže ter najlepše prati. Milo Sunlight vzame dnevu pranja vso neprijetnost. Nesnago odloči, ne da bi se prišlo blaga ali barve, je popolnoma brez ostrih sestavin, neprekošljive čistilnosti in tako najboljši prijatelj gospodinj.

Pazite na navodilo! Svarimo pred ponarednami!

da se v zelo prometnem kraju
gostilna v najem.
 Natančneje se poizve 876
 gostilni pri županu v Domžalah.
 Iščo v mestu ali na deželi išče

mlekar
 večletno prakso, izvežban v vseh mli-
 skih poslih. Za takojšnji ali poznejši
 stop. Ponudbe pod „Izvežban mlekar“,
 izšče izšče Prestranek, Notranjska.
 7801 875

Razglas.
 Podpisani mestni magistrat raz-
 gla javno, da je podaljšal rok za
 vlaganje ponudb glede zakupa
 mliškega in gostilničarskega
 pravoan'a v hotelu „Tivoli“
 do 20. marca t. l.
 Mestni magistrat ljubljanski,
 dne 6. marca 1912
 župan: Dr. Ivan Tavčar l. r.

Krompir
 jedilni, najboljša kakovosti,
 brezhiben, zdrav ter izbran,
 tudi semenski krompir od-
 daje vedno v vsaki množini
 od 200 kg dalje po solidno
 nizkih cenah tvrdka
 Dr. A. Harimann nasl. Avg. Zomažič v Ljubljani.

Prva kranjska mizararska zadruga
 v št. Vidu nad Ljubljano.
 vpis. z. z. om. lamsivom — avstrijski želez. post. Vizmarje in lastni hiš.
 Mizararska delavnica s strojno obratno na parno silo.
 Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih opav.
 vseh vrst in slogov od preprostih do najnovejših, po
 najnižjih cenah, brez konkurence! — Izdeluje vsa
 pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele in
 sanatorije in druge javne zgradbe.
 Zaloga v št. Vidu nad Ljubljano. — Prodajalna v
 Ljubljani, Dunajska c. 18. hiša Kmetске posojilnice.
 Ceniki na razpisu. Proračuni in načrti brezplačno

Anton Bajec
 umetni in trgovski vrtnar
 naznanje sl. v. a. občinstvu, da se nahaja njegov
cvetlični salon
 Pod Trančo. 48
 Velika zaloga suhih vencev.
 izdelovan, e šop. ov. vencev, trakov itd
 Okusno delo in zmerne cene
 Zunanja naročila točno.
 Vrtarija na Tržaški cesti št. 34.

Ivan Jax in sin
 v Ljubljani 358
 Dunajska cesta 17
 priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles.
Šivalni stroji
 za rodbino in obrt.
 Brezplačni kurzi za vzenje v hiši.
Pisalni stroji „Adler“.
Pletilni stroji
 vseh velikosti.

Prešernove slike
 prodaja in pošilja po poštne povzetju
 v. Bonač v Ljubljani.
 Cena slike 5 kron. 273

Išče se majhno stanovanje
 za dva človeka v bližini železniške postaje.
 Prevzame tudi mesto hiša ali kako druge primerno službo.
 Donosi na upravištvo „Slovenskega Naroda“
 pod šifro „Majhno stanovanje“ 772

Sprejme se za pekovo obrt
učenec
 poštene hiše, pod jako ugodnimi po-
 goji pri 874
 Ivana Sviglju, lastnika pekarnice v Borovnici.

Prodaja se prostovoljno zaradi
 neznanja slov. jezika
lepo posestvo z gostilno
 25 minut od krasnega kopalskega Ro-
 gaške Slatine Poletni gostje zelo radi
 tja zahajajo, ker je tam najlepši raz-
 gled naokoli. Primerno je za kakega
 vpokoienca ali penzionista in tud.
 vsakega drugega. Cena 14000 K, ako
 bi pa dotični vsega posestva ne rabil,
 tako stane le 10000 K. Natančno se
 poizve pri posestniku **Franco P rmannu,**
 Topole, Regaška Slatina. 862

Prodaja se iz proste roke
 radi smrti lastnika 879
lepo posestvo
 obstoječe iz gostilne, trgovine in mesnice.
 Hiša ima poleg tega še 10 drugih stanovanj,
 ter stoji na lepem prostoru tik tovarne,
 oddaljena le 10 minut od kolodvora. Več se
 izve pri **Ant. Jelencu Javornik, Gorana'ska.**

Večje število modernih
damskih klobukov
 847 (klobuki in slamniki)
 se bodo 5. t. m. prodajali
 v Hilsnerjevi ulici št. 5, prilitčno.
 Tam se tudi prodaja popolna
prodajalniška oprava

Stedilniki Triumph
 Tvornice Triumph, dr. z om. z.
 Wels, Ger. Avstr. 1813
 Katalogi zastoni in poštine prosto.

Vabilo na
občni zbor
 gasilnega društva v Domžalah
 ki se vrši 877
 v nedeljo, dne 10. marca ob 2. popoldne
 v gostilni pri „Županu“.
 DNEVNI RED:
 1. Pregled in odobritev računov. 2. Volitev
 odbora. — 3. Slučajnosti (gasilni dom?
 Občinska hiša)
 K obilni udeležbi vabi odbor.

Prejema zavarovanja človeškega živ-
 njenja po najraznovrstnejših kombina-
 cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
 nobena druga zavarovalnica.
 Zlasti je ugodno zavarovanje na
 doživetje in smrt z manjšajočimi se
 101 vplačili

Stanovanje 883
 s eno sobo, kuhinjo s pritlikinami in
 delom vrta
 se odda takoj ali za maj
 na Dolenjski cesti 50.
 Proda se čisto nov 765

avtomat
 tvrdko klopotar iz Prage, vreden K 2000,
 po prav znižani ceni. Avtomat je novega
 sistema, za vsako gostilno in tudi hotel
 priporočljiv. — Več se zve pri
 Ivanu Baic, nos. v Pisto'ni na Hlrvan'stem 225

Prodaja se 70 hektolitrov
 880
dolenjskega vina
 prav dobre kakovosti in sicer
 črnina, rizling in cviček.
 Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Prodajalka 811
 večja špecerijske in manufakturne trgo-
 vine ter slovenskega in nemškega jezika
 išče službe, najraje kje na deželi.
 Kasno službo lahko takoj. Naslov pove uprav. „Slov. Nar.“

Išče se treznega in marljivega
uslužbenca
 za vsa dela. 878
 Prednost ima kak mlajši penzionist.
 Vpraša se v kinematografu „Ideal“.

Prodaja se 70 hektolitrov
 880
dolenjskega vina
 prav dobre kakovosti in sicer
 črnina, rizling in cviček.
 Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Odda se takoj velika prodajalna
 poleg živinskega sejmišča in mestne klavnice,
 spojena event. tudi z gostilniško obrtjo in žganjetočem.
 Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“ 797

Nizozemska zavarovalna družba za življenje.
 Ravnateljstvo: Dunaj L, Aspernplatz I
 se priporoča za sklepanje zavarovanj za življenje, rente, doto, za zavarovanja za čas
 vojaške služe po najugodnejših pogojih ter najnižjih premijah.
 Zavarovana glav. iz koncem leta 1910 o'oli 375 milijonov. — Rezerve koncem leta 1910 okoli 112 milijonov.
 Gener. zastopstvo za Stajersko in Kranjsko v Gradcu L., Schmiedgasse 40,
 kjer s rogo reolni, delavni sotrudniki vsak čas dobe dobre službe.
 Nadzornik za Kranjsko: gospod 611
Ciril Globočnik v Ljubljani, Elizabetna cesta 4.

Varčne gospodinje!
 Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1—3 krone, velja
 „Sladil“ ali dr. pl. Trnkóczy-ja „Sladil čaj“ 1 zavoček 1/4 kg samo
 50 vinarjev. — Na tsoče otrok ga zavziva z najboljšim usnehom.
 Glavne zaloge: v Ljubljani lekarna Trnkóczy, zraven rotovja: na Dunaju
 v lekarnah Trnkóczy: VIII, Josefstädterstrasse št. 25; III, Radetsky-
 platz št. 4; V., Schönbrunnerstrasse št. 109; v Gradcu: Sackstrasse 3.
 brez maščobe, lepotilo prve vrste, je najboljši in najuspeš-
 nejši sredstvo za odstranjenje vsakovrstnih kožnih napak,
 kakor so pege izpuščaji, lišaji, mozoli itd. Mali lonček K 1'2, veliki lonček K 2'—,
 rožnat, bel in creme, daje licu svežo in posebno sijajno mla-
 dostno polt, in je popolnoma neškodljiv. Sk. tulja 1 K 50 h.
Pomada za rast las krepi lasišče in zabranjuje izpadanje las. —
 Lonček 1 K 20 h.
Osipalo prašek za otroke in odrasle, vojake, turiste. — Karton 30 h. ::
Mazilo zoper ozeblino. Sredstvo zoper ozeblino. — Lonček z nav-
 vodom o rabi 80 h, tucat 8 K.
Otroško mazilo je za otroke z ožuljenimi mesti. — Lonček z navodilom
 40 h, tucat 4 K. 3717
Lekarna Trnkóczy v Ljubljani.
 Razpošiljanje po pošti. Prva največja eksportna tvrdka. Preizkušeno le-
 karalško blago. Drogijske cene. Mastin za živinore'ce. Telefon št. 190.

„Angleškem skladišču obiek“
 Ljubljana, Mestni trg 5
 Ogromna zaloga najnovejših somladanskih obiek, raglanov, klobu-
 kov itd za gospode in dečke ter namovejša konfekcija za dame in
 deklice nudi vsakem okusu popolno zadovoljnost. — Dospeli so tudi
 v Parizu Berlinu in na Dunaju osebno kupljeni modeli damske
 konfekcije, posebnega čica in pozornost r'bu'a o'že ličnosti. — Cene
 priznana nizke in brez konkurence. ::
O. Fernatovič.

„SLAVIJA“
 „ . . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. . . .“
 Rezervni lodi K 53.758.288-24. — upisane o'adkodnine in kapitalije K 115.300.003-61.
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsehskzi slovensko-narodno upravo.
 Vsa sejovalna dajla
 cigla piarne so v
 astne! bančne! hiši
 Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Mesečna soba 853
 meblavana, s posebnim vvhodom
 se takoj odda
 v Gradaški ulici št. 8, I. nadstropje, desno.

Izurjena šivilja
 se priporoča cenj. damam.
 Leopoldina Klopčar, Poljanska cesta št. 6
 I. nadstropje. 832

Najboljši in najpopolnejši
klavirji in pianini
 se kupijo največje proti takojšnjemu plačilu ali na
 najmanjšo obroko (tudi s provincije) namo naravnost
 od tvoritelja
HENRIKA BREMITZ
 c. tr. dvornim saloničniku
 v Trstu, ul. Tor St. Pietro 2 Belvedere.
 Svojeva rezitava v Parizu 1900 najvišje odlikovanje Avstro-Ugarske za klavirje.
 Katalogi in kondic. gratis in franco. 289

Občinski zbor
 gasilnega društva v Domžalah
 ki se vrši 877
 v nedeljo, dne 10. marca ob 2. popoldne
 v gostilni pri „Županu“.
 DNEVNI RED:
 1. Pregled in odobritev računov. 2. Volitev
 odbora. — 3. Slučajnosti (gasilni dom?
 Občinska hiša)
 K obilni udeležbi vabi odbor.

Kupujte samo najpopolnejše!
Stroji Remington
 pišejo, seštevaajo in odštevajo!
 Brez konkurence! Najboljši!
 Prospekti gratis in franco.
Glogovski & Co.
 o. in tr. dvorni dobavitelji
 Grad. Jannovsing št. 8. Telefon 304.
 Pojanila brezobvezno. 210

Prešernove slike
 prodaja in pošilja po poštne povzetju
 v. Bonač v Ljubljani.
 Cena slike 5 kron. 273

Prejema zavarovanja človeškega živ-
 njenja po najraznovrstnejših kombina-
 cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
 nobena druga zavarovalnica.
 Zlasti je ugodno zavarovanje na
 doživetje in smrt z manjšajočimi se
 101 vplačili

Prejema zavarovanja človeškega živ-
 njenja po najraznovrstnejših kombina-
 cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
 nobena druga zavarovalnica.
 Zlasti je ugodno zavarovanje na
 doživetje in smrt z manjšajočimi se
 101 vplačili

Prejema zavarovanja človeškega živ-
 njenja po najraznovrstnejših kombina-
 cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
 nobena druga zavarovalnica.
 Zlasti je ugodno zavarovanje na
 doživetje in smrt z manjšajočimi se
 101 vplačili

Prejema zavarovanja človeškega živ-
 njenja po najraznovrstnejših kombina-
 cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
 nobena druga zavarovalnica.
 Zlasti je ugodno zavarovanje na
 doživetje in smrt z manjšajočimi se
 101 vplačili

Nizke cene!

Novosti sukna za moške in modnega blaga za damske obleke!

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4.

Virec naravnost.

Kavarna „Merkur“
je vsak dan ⁴⁸⁰²
vso noč odprta.
M. V. Izlakar.

Zaloga
sukna, platna,
: modnega in :
manufakturnega
blaga. 386

Franc Souvan sin, Ljubljana
Mestni trg št. 22 23 zraven tvrdeke Petričič.
Brzjavni naslov SOUVAN SIN LJUBLJANA.

Največja zaloga
:: preprog. ::
Popolne opreme
:: za neveste. ::

Proda se pod Rožnikom

vila št. 264

za 13.000 K. — Več ravnoten

?	T	?
T	U	P
?	P	?

BLUZE.
krila, kostume, plašče, peletine, predpasnike,
otroške oblekice
plaščke, klobučke, havbice, čepice,
biglienične potrebščine za novorojenčke
in vsako modno blago pošilja na izbiro
M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9.

V nobeni škodelici ne sme manjkati
pravi : Franckov : kavini primatek,
on daje kavi slast, moč in lepo barvo. —
708-II. Kakovost vsebuje: izdatnost, okusnost in nizko ceno.
:: Tovarna v Zagrebu. ::

Kolodvorska restavracija (Jos. Schrey.)
Dokler bo kaj zaloge, se toči vsak dan
originalno

Salvatorsko pivo

Salvator
Ustanovit.

K mnogobrojnemu obisku prijazno vabi z vsem spoštovanjem

JOS. SCHREY, restavratel.

Konkurenčna ura budilka
amerikanskega sistema. Idoča v vsaki legi, trpežna, dobre kakovosti, z triletnim pisanim jamstvom, da gre dobro in pravilno. K 2-90, 3 kom. K 8; s kazalom, ki se po noči sveti komad K 3-30, 3 kom. K 9. Ila kakovosti K 2-50, s kazalnikom, ki se po noči svetli K 2-80. — Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj! Razpošilja po povzetju ali če se naprej denar pošlje, priznana jako zmožna svetovna trdka **Prva tovarna ur Jan Konrad c. in hr. dvor. dobavitelj Most št. 1146, Češko.** — Bogato ilustriran glavni katalog z 4000 slikami na zahtevo zastoj in franco.

Na debelo in drobno po nizkih cenah priporočam svojo bogato založeno ²⁷
trgovino
z galanterijskim in vseh vrst kranjskim blagom in pleteninami.
³⁵⁴ **Devocionalije**
in vse vrste blago za božja pota.
Tvormiška zaloga kranjskih glavnikov.
Anton Škof
Ernest Jevnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Naročajte „Novi jubilejski cenik“ 1887—1912 s koledarjem!

Največja in najbogatejša tovarniška zaloga precizijahkih
:: ur, ::
briljantov,
zlatnine,
srebrnine,
Lestna tovarna v Švic.
Konkurenčne ure po K 3'50, 4, in 5.

Najboljši šivalni stroji.
Pouk v vezenju brezplačno.

Cenik po pošti zastoji.

Cenik po pošti zastoji.

Koristni, lepi kroji za obleke gratis
:: pri nakupu šivalnega stroja. ::

Edino zastopstvo za celo Kranjsko
„PUCH“ koles.

Fino kolo K 90, smejte K 110, svetiljka K 5, prosti tek K 20.
Vse kolesarske potrebščine
:: po najnižjih cenah. ::
Novi cenik in lepi plakati gratis po pošti.

Vijudno vabim na ogled in obisk vsakega, ker mi zaradi cene in kvalitete nihče ne more konkurirati
FR. ČUDEN, LJUBLJANA, samo nasproti frančiškanskega samostana, urar, trgovec
:: in posestnik, delničar družbe Union-Horlogere. ::

Modistinja
Minka Horvat
Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 6
priporoča cenj. damam
vseh vrst slamnike
po najnižjih cenah. Sprejema vsa popravila ter jih izvršuje točno in najceneje.
Za obilen obisk se priporoča: **Minka Horvat.**

Millioni rabijo proti
kašlju
hrupavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne
Kaiserjeve
prsne karamele
s „tremi jelkami“,
6050 not poverjenih izprijeval od zdravnikov in zasebnikov za jamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni.
Zavitek 20 in 40 vin, skatija 60 v. Prodaja jih v Ljubljani:
Ubald pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, lekarna. Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. Vipava. Milan Wacha, lekarna. Metlika. A. Roblek, lekarna. Radovljica. Hinko Britli, lekarna. Litija. Karel Savnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Baccaricich, lek. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdyk, lekarna v Šk. Loki. Mr. H. Roblek, lekarna. Trzin. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice. V. Arko, trgovec, Senožec. Jos. Rudolf, drog. Litija. J. Kandušar, trg Menges. Jos. Ancik, lekarna v Ribici.

Telefon št. 16.

Leta 1837. ustanovljena delniška družba

427

Telefon št. 16.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekture in stavbnotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Če hočeš kaj zanimivega čitati, tedaj pojdi po ^{2.} snopič
Doylovih detektivskih povesti
SHERLOCK HOLMESA

ter se naroči na nadaljnje

Kje? Pri tvrdki Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani
=== ali pa v vseh drugih knjigarnah ===